

Svitavy – životní prostředí 2022

**Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy**

květen 2023

Svitavy

životní prostředí 2022

Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

květen 2023

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

Celková redakce:

M. Antoš

Zpracovatelé:

OVZDUŠÍ

I. Hamerská (1.1, 1.3), L.Pavliš (1.2)

VODA

M. Antoš (2.1.1, 2.1.2, 2.4, 2.5), J. Hurych (2.2), V. Erbes (2.3), F. Tomanec (2.6)

MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

H. Gregorová (3.1, 3.5, 3.6), R. Klíč (3.2), R. Karlíková (3.3), J. Pandula (3.4)

ODPADY

V. Baránek (4)

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

J. Hainc (5.1), R. Karlíková (5.2), J. Mach (5.3), J. Vrána (5.4)

DODATKY

Odbor ŽP (6.1, 6.2, 6.3, 6.4)

ZÁVĚR

M. Antoš (7)

OBRÁZKY

Žáci svitavských základních škol v rámci soutěže "Ekoznámka 2023". Vyhodnocení provedl Ing. Martin Sodomka.

Děkujeme všem organizacím, které přispěly svými údaji ke zpracování ročenky. Uvádíme je jako zdroje jednotlivých tabulek a obrázků.

Grafická úprava Iva Hamerská

Text neprošel jazykovou úpravou.

Obsah

ÚVOD	7
1 OVZDUŠÍ	11
1.1 OVZDUŠÍ – EMISE	11
1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2022	11
1.3 METEOSTANICE VE SVITAVÁCH	17
2 VODA	21
2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ	21
2.2 PITNÁ VODA	23
2.3 ODPADNÍ VODA	27
2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2023	30
2.5 RYBNÍK ROSNIČKA	31
2.6 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2022	33
3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA	39
3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES	39
3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2022	40
3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND	42
3.4 MĚSTSKÉ LESY	43
3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU	44
3.6 PAMÁTNÉ STROMY	46
4 ODPADY	49
4.1 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)	49
4.2 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM OPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2022	50
4.3 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM a.s.	50
4.4 MOBILNÍ APLIKACE – TŘÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH	51
4.5 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ	52
4.6 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ	53
4.7 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI	54

4.8	VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2022 a další plánované záměry	55
4.9	KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA	55
4.10	VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD	56
5	ZVÍŘATA KOLEM NÁS	59
5.1	PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ	59
5.2	KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY	59
5.3	ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI REGIONU	60
5.4	ZPRÁVA O VÝSKYTU VZÁCNÝCH SAVCŮ, PLAZŮ, OBOJŽIVELNÍKŮ, RYB A BEZOBRATLÝCH	60
6	DODATKY	65
6.1	ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY	65
6.2	NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE	73
6.3	INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2022	74
6.4	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY	76
7	ZÁVĚR	81
7.1	ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2022	81
	PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	86

„Ekoznámka 2023“ – Absolutní vítěz

Lucie Z., ZŠ Svitavy, Felberova 2

ÚVOD

Vážení obyvatelé města Svitavy a zájemci o problematiku životního prostředí v našem městě, dostává se Vám do rukou již dvacátý pátý souhrnný přehled o stavu životního prostředí v loňském roce a aktuální informace za rok 2022.

Obsah ročenky Svitavy - životní prostředí 2022 je tradičně členěn podle jednotlivých složek prostředí: ovzduší, voda, městská a příměstská krajina, odpady a zvířata kolem nás. Další údaje jsou obsaženy v tematicky různorodých dodatcích.

Kapitola ovzduší zahrnuje legislativní přehled v této oblasti, připojeny jsou i informace o meteorologické situaci.

Kapitola voda se zabývá popisem protipovodňových opatření, provozováním vodovodu a kanalizace i ceně vodného a stočného. Obsahuje rovněž zprávu o rybníku Rosnička a provozu krytého bazénu a koupaliště.

V kapitole městská a příměstská krajina jsou uvedeny informace o povolování kácení dřevin, veřejné zeleni, ochraně zemědělského půdního fondu, městských lesích, významných prvcích v krajině a památných stromech ve městě.

Kapitola odpady je věnována problematice odpadového hospodářství, činnosti státní správy a samosprávy.

V kapitole zvířata kolem nás je popsán systém péče o opuštěné psy ve městě a zajímavosti ze života ptáků ve městě i jeho okolí.

V kapitole dodatky je zařazena informace o působnosti odboru životního prostředí (OŽP), nezávislých ekologických organizacích se sídlem ve Svitavách a investicích do životního prostředí.

Závěr tvoří souhrnná zpráva o životním prostředí ve Svitavách v roce 2022.

Pro zpracování ročenky byly využity údaje z databáze OŽP, ale i řada dalších podkladů, poskytnutých různými institucemi. Věříme, že i letošní díl ročenky splní svůj cíl a přinese cenné informace.

„Ekoznámka 2023“ – Ničení ovzduší

Anna Z., ZŠ Svitavy, náměstí Míru 73

1 OVZDUŠÍ

1.1 OVZDUŠÍ – EMISE

1.1.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

V roce 2012 vešel v platnost nový zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), který nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší. Zdroje jsou rozděleny na vyjmenované v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší a zdroje nevyjmenované.

Hlavní změny nového zákona spočívají v přenesení kompetencí v oblasti zpoplatňování bývalých středních zdrojů na krajské úřady a zrušení oznamovací povinnosti pro bývalé malé zdroje znečišťování ovzduší.

Z výše uvedených důvodů již nejsou uvedeny údaje o emisích ze stacionárních zdrojů.

Tabulka 1.1 Přehled kategorií zdrojů znečišťování ovzduší

Druh zdroje znečišťování	Příslušný orgán ochrany ovzduší
Vyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové
Nevyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové ORP

Zdroj: OŽP MěÚ SY

1.1.2 PODMÍNKY PRO PROVOZ KOTLŮ V DOMÁCNOSTECH

K 31. 8. 2022 měl být ukončen provoz starších nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech. Během roku 2022 byl termín změněn a posunut na konec srpna 2024. Cílem změny byla minimalizace finančních dopadů na domácnosti spojené s pandemií onemocnění COVID-19, cen energií a ruskou invazí na Ukrajinu.

Aby kotel nemusel splňovat podmínky platného zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, musí být provozován v rodinném domě, bytovém domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci. V opačném případě (např. v podnikatelské provozovně) je podle současného znění § 41 odst. 16 zákona o ochraně ovzduší provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace, povinen provozovat zdroj v souladu s požadavky uvedenými v § 17 odst. 1 písm. g) a příloze č. 11 zákona o ochraně ovzduší nejpozději do 10 let od nabytí účinnosti zákona o ochraně ovzduší. Jelikož zákon, jímž byla zavedena zmíněná povinnost, nabyl účinnosti dne 1. 9. 2012, bylo nutné předmětnou povinnost splnit nejpozději k 31. 8. 2022.

1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2022

Měření denní teploty a množství srážek na stanici Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) v Hradci nad Svitavou se datuje už od roku 1945. Postupně přibývají k těmto veličinám další (maximální a minimální teploty, tlak vzduchu, teplota půdy, později délka slunečního svitu).

Veškerá měření se prováděla pouze ručně pomocí teploměrů a jednoduchých měřících zařízení až do ledna 1993, kdy byla zkušebně instalována automatická meteorologická

stanice MPS 1 pro sběr meteorologických dat. Jedná se o komplexní zpracování pomocí snímačů pro teplotu vzduchu (chybí snímač pro tlak vzduchu). Všechny údaje shromažďuje s pomocí radiového spojení tzv. koncentrátor dat, odtud se na pokyn přesouvají do počítače, kde jsou zpracovány. Nadále se využívají hodnoty zjištěné ručním měřením, které slouží k doplnění a porovnání s daty z MPS1.

Rok 2022 byl teplý a srážkově normální.

Tabulka 1.2 Měsíční teploty a jejich hodnocení v roce 2022 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Teplota průměr denní	Teplota max.	Teplota min. příz. v 5 cm	Přízemní mraz počet dní	Měsíční teplotní normál °C	Odchylka od norm. °C	Klasif. měsíce podle teploty*
Leden	0,3	10,9	-12,6	26	-2,5	2,8	T
Únor	2,9	11,4	-7,8	23	-1,2	4,1	VT
Březen	2,6	20,4	-11,6	29	2,7	-0,1	N
Duben	6,2	21,9	-7,6	22	7,0	-0,8	N
Květen	13,8	28,9	1,2	0	12,5	1,3	T
Červen	18,9	33,3	2,2	0	15,2	3,7	MT
Červenec	18,1	35,1	3,4	0	17,0	1,1	T
Srpen	19,0	34,5	6,1	0	16,8	2,2	VT
Září	11,8	26,4	-0,3	1	12,7	-0,9	N
Říjen	10,7	20,7	-1,1	2	7,7	3,0	T
Listopad	4,2	14,6	-7,5	18	2,1	2,1	T
Prosinec	0,0	9,9	-15,4	25	-0,9	0,9	N
Rok 2022	9,1	35,1	-15,4	146	7,4	1,7	T

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.3

V tabulkách 1.2 a 1.4 je uveden přehled meteorologických záznamů teploty a srážek v roce 2021 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou. Základem meteorologického hodnocení jsou výsledné průměrné denní teploty (měřeno v 7, 14 a 21 hodin), maximální a přízemní minimální teploty (°C), počet přízemních mrazků, suma srážek (mm), počet dní se srážkami do 5 mm a počet dní se srážkami nad 5 mm, vždy za jednotlivé dekády a souhrnně za celý měsíc. Průměrné denní teploty a srážky se porovnávají k úhrnu normálů. Podle odchylky je stanoveno teplotní (v rozmezí mimořádně teplý až mimořádně studený) a srážkové (v rozpětí mimořádně suchý až mimořádně vlhký) zhodnocení daného měsíce. Vychází se z tabulky klimatologické klasifikace měsíců podle odchylek od normálu (viz tabulka 1.3 a 1.5), kde je pro každou kategorii upřesněno rozpětí odchylky.

Tabulka 1.3 Klimatologické odchylky od normálu pro teplotu vzduchu

Klimatologická odchylka	Zkratka	Teplota vzduchu (°C) zimní pololetí 10. – 3. měs.	Teplota vzduchu (°C) letní pololetí 4. –9. měs.
Mimořádně teplý	MT	4,6 a více	3,1 a více
Velmi teplý	VT	3,1 - 4,5	2,1 - 3,0
Teplý	T	1,6 - 3,0	1,1 - 2,0
Normální	N	-1,5 - 1,5	-1,0 - 1,0
Studený	S	-3,0 - -1,6	-2,0 - -1,1
Velmi studený	VS	-4,5 - -3,1	-3,0 - -2,1
Mimořádně studený	MS	-4,6 a méně	-3,1 a méně

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Tabulka 1.4 Měsíční srážky a jejich hodnocení v roce 2022 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Srážky součet mm	Počet dní se srážkami do 5 mm	Počet dní se srážkami nad 5 mm	Měsíční srážkový normál mm	Procenta srážkového normálu	Klasifikace měsíce podle srážek*
Leden	25,3	18	0	35	72	S
Únor	26,2	17	1	28	94	N
Březen	15,0	1	2	37	41	VS
Duben	32,7	10	2	41	80	N
Květen	61,6	11	4	63	98	N
Červen	76,9	10	4	80	96	N
Červenec	53,7	8	3	79	68	S
Srpen	133,0	9	5	72	185	VV
Září	77,7	15	7	57	136	V
Říjen	19,1	11	1	40	48	VS
Listopad	21,4	14	0	42	51	S
Prosinec	34,8	19	0	42	83	N
Rok 2022	577,4	143	29	616	94	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.5

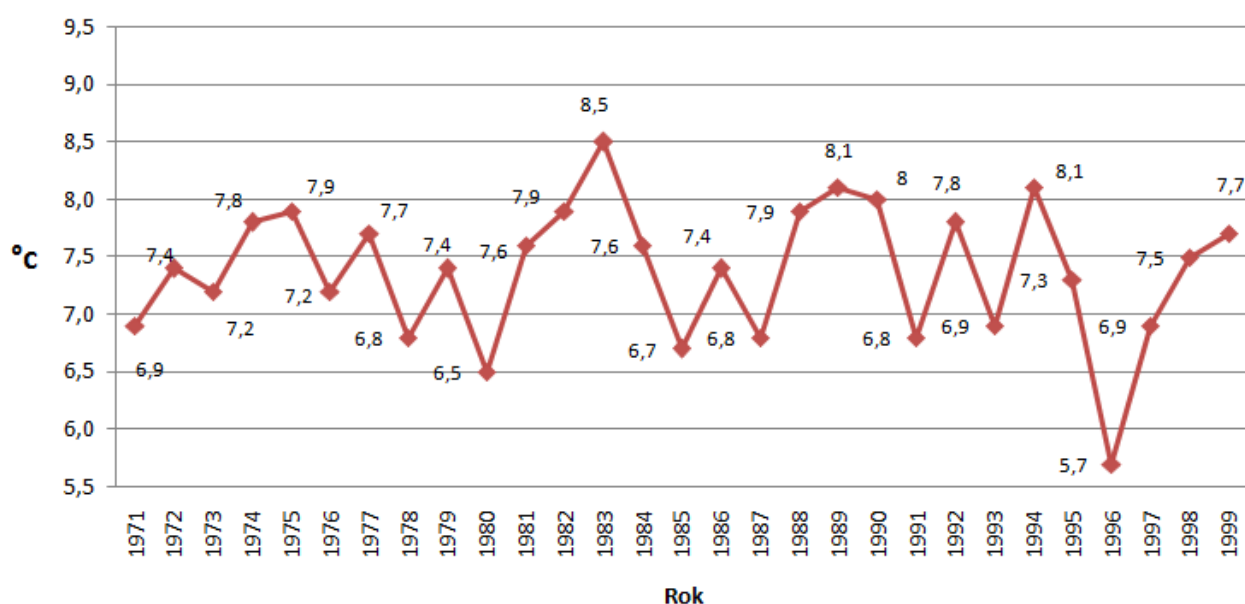
Tabulka 1.5 Klimatologické odchylky od normálu pro úhrn srážek

Klimatologická odchylka od normálu	Zkratka	Úhrn srážek (v % normálu)
Mimořádně suchý	MS	pod 25
Velmi suchý	VS	25 - 49
Suchý	S	50 - 74
Normální	N	75 - 125
Vlhký	V	126 - 150
Velmi vlhký	VV	151 - 200
Mimořádně vlhký	MV	nad 200

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

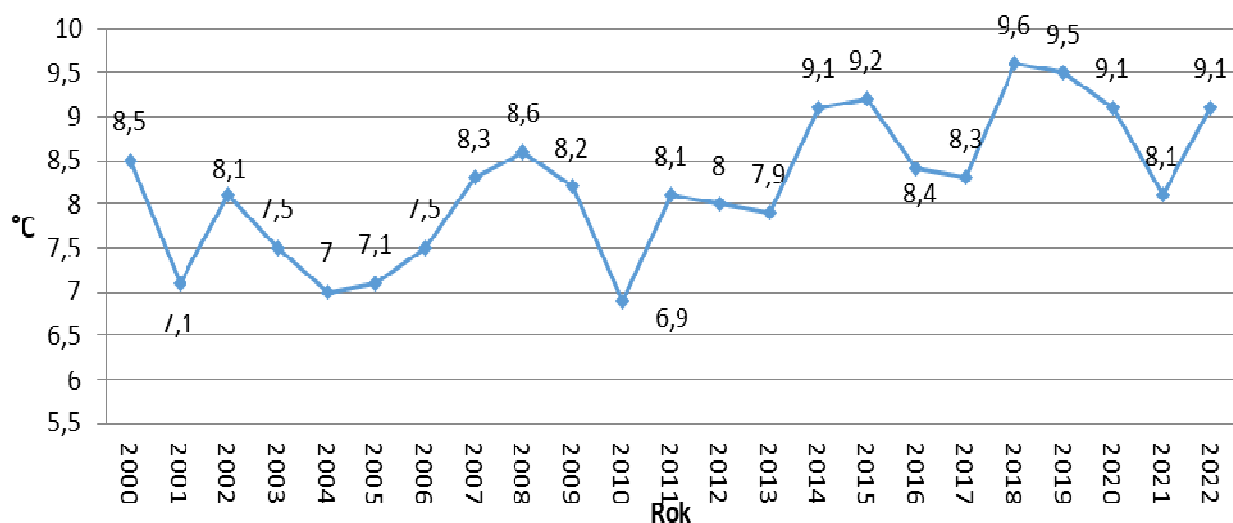
Na obrázku 1.1 a 1.2 je uvedena průměrná teplota za období 1971 – 2022, na obrázku 1.3 a 1.4 pak suma srážek za období 1971 – 2022.

Obrázek 1.1 Průměrná teplota za období 1971-1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Obrázek 1.2 Průměrná teplota za období 2000-2022 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

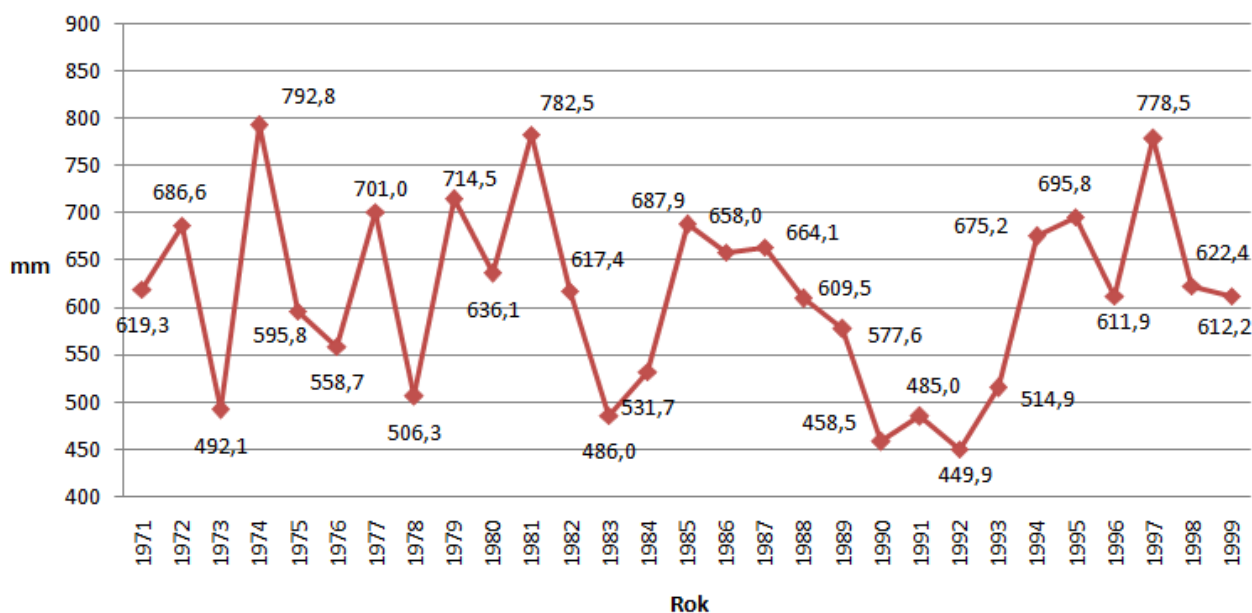

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Teplotní normál: +7,4 °C (+6,5 °C do roku 2003)

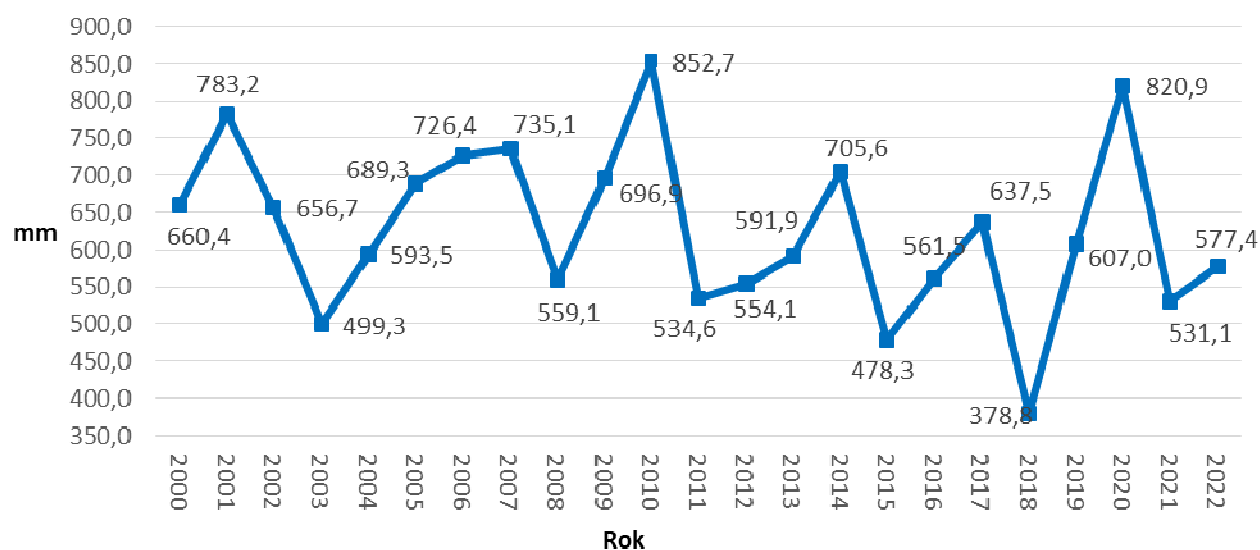
Průměrná roční teplota v roce 2022: +9,1 °C

Obrázek 1.3 Suma srážek za období 1971 – 1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Obrázek 1.4 Suma srážek za období 2000 – 2022 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

Srážkový normál: 616 mm (624 mm do roku 2003)

Suma srážek v roce 2022: 577,4 mm

Společně s porovnáním průměrných denních teplot a srážek je sledována i klimatologická charakteristika daného roku. V tabulce 1.6 je uvedeno porovnání jednotlivých let za období 2008–2022. Hodnocení vychází z klimatologické charakteristiky. Charakteristika průměrné teploty a úhrnu srážek je dána odchylkou od ročních normálů.

Tabulka 1.6 Klimatologická charakteristika kalendářních roků v období 2008 – 2022

Rok	Průměrná teplota vzduchu		Úhrn srážek	
	Hodnota (°C)	Charakteristika	Hodnota (mm)	Charakteristika
2008	8,6	Normální	559,1	Normální
2009	8,2	Normální	696,9	Vlhký
2010	6,9	Normální	852,7	Velmi vlhký
2011	8,1	Normální	534,6	Suchý
2012	8,1	Normální	554,1	Suchý
2013	7,9	Normální	591,9	Normální
2014	9,1	Teplý	705,6	Normální
2015	9,2	Teplý	478,3	Suchý
2016	8,4	Normální	561,5	Suchý
2017	8,3	Normální	637,5	Normální
2018	9,6	Velmi teplý	378,8	Velmi suchý
2019	9,5	Velmi teplý	607,0	Normální
2020	9,1	Teplý	820,9	Velmi vlhký
2021	8,1	Normální	531,1	Suchý
2022	9,1	Teplý	577,4	Normální

Zdroj: ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou

1.3 METEOSTANICE VE SVITAVÁCH

V roce 2022 byla ve městě instalována nová meteostanice, díky které je možné podrobně sledovat nejen aktuální počasí ve městě, ale také zjistit zajímavá data a vývoj v již uplynulé době.

Průměrná teplota ve Svitavách byla v loňském roce 9,95 °C. Nejchladnějším dnem byl 14. prosinec, kdy teploty klesly na -14,5 °C. Naopak nejtepleji bylo 5. srpna, kdy „rtuť vyšplhala“ až na 35,8 °C. Nejvíce srážek spadlo v srpnu. Konkrétně nejdeštivějším dnem byl 15. srpen, v úhrnu spadlo v danou neděli 42,7 mm srážek. Nejvíce foukalo v listopadu, 10. listopadu byla naměřená maximální rychlost větru 112,75 km/h.

Přístup k datům je možný přes internet na odkazu: <https://www.svitavy.cz/o-meste/aktualne/meteostanice-t-g-masaryka-535>.

Koncem roku 2022 k datům o počasí přibyla ještě data o kvalitě ovzduší ve městě. Jsou sledovány pevné částice o velikosti 1 µm až 10 µm.

Na webu jsou uvedeny také přihlašovací údaje do aplikace Agdata City, ve které je možné procházet statistiky za různá časová období.

„Ekoznámka 2023“ – Voda ve všech podobách

Barbora D., ZŠ Svitavy, Riegrova 4

2 VODA

2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV REALIZACE PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH

Přes provedená protipovodňová opatření nelze ve Svitavách zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se naše město nachází v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých retenčních nádržích zachycována voda, která by jinak způsobila rozlití vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy.

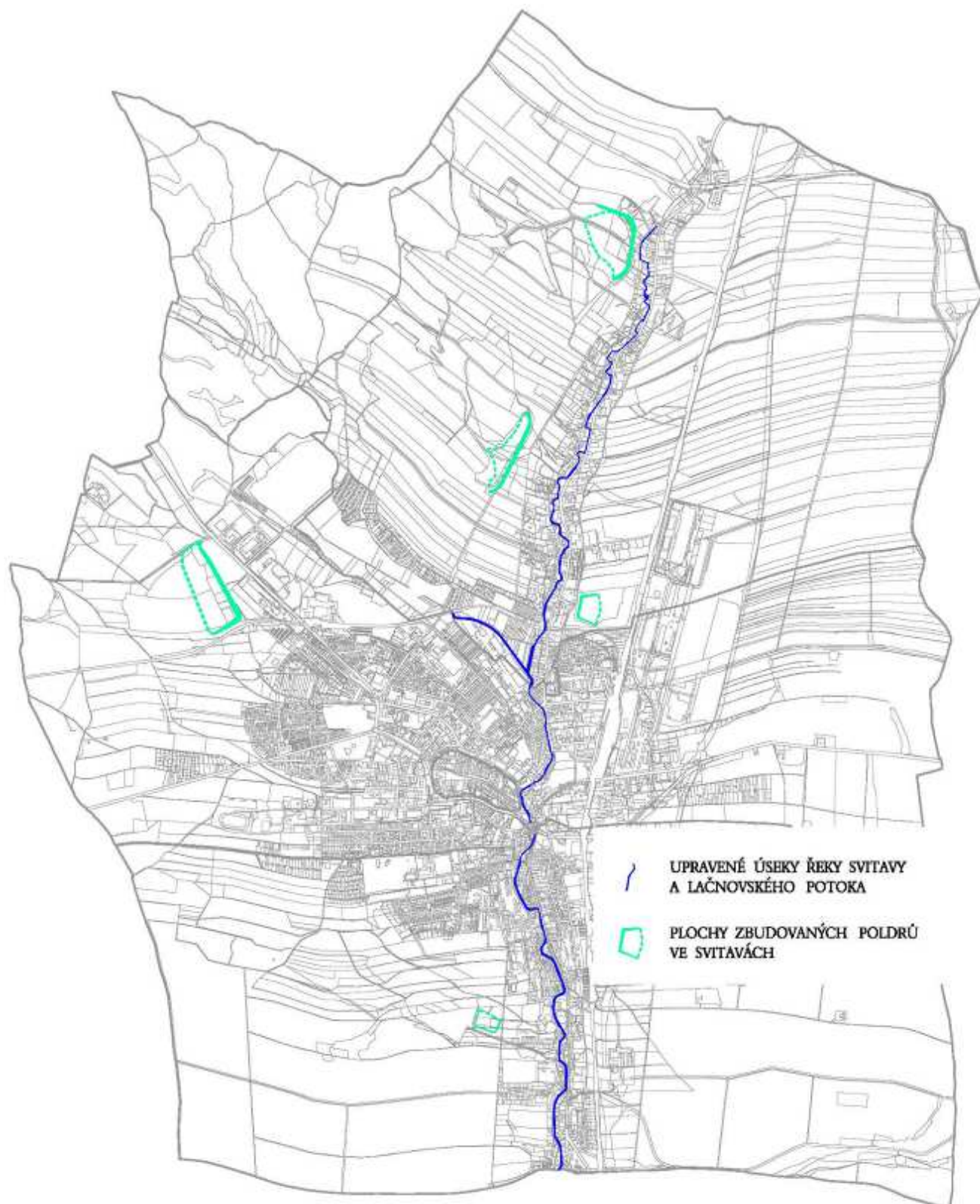
Za tímto účelem jsou vytipovány vhodné plochy pro zbudování suchých retenčních nádrží v bezprostředním okolí města. Konkrétně se jedná o rozsáhlé území východní části města, nad budovaným silničním obchvatem a dále na Pivovarském potoce.

Nejvýznamnějším počinem pro další zvýšení protipovodňové ochrany města, ale i níže položených obcí na toku řeky Svitavy, je dohodnutá spolupráce se Státním pozemkovým úřadem ČR ohledně společné přípravy na zbudování suchých retenčních nádrží ve východní části města, jako navazující opatření k zachycení povrchových vod nad budoucím silničním obchvatem města.

Právě díky spolupráci města Svitavy s ostatními subjekty, kterými jsou Povodí Moravy, s.p., Státní fond životního prostředí ČR, Pardubický kraj, Státní pozemkový úřad ČR, či již zaniklá Zemědělská a vodohospodářská správa s.p., se podařilo ve městě od roku 1999 do protipovodňových opatření investovat částku přes 199 mil. Kč.

Na obrázku 2.1 jsou uvedeny upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů.

Obrázek 2.1 Upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů ve Svitavách

Vypracoval: Odbor výstavby MěÚ Svitavy, Úřad územního plánování

2.2 PITNÁ VODA

2.2.1 ZPRÁVA O PROVOZU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2022

Skupinový vodovod Svitavy od 01.01.2010 provozuje Vodárenská Svitavy s.r.o. na základě Smlouvy o provozu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu a dle schváleného provozního řádu. Aktualizované údaje o majetkové a provozní evidenci byly do konce měsíce února 2022 předány na odbor životního prostředí MÚ Svitavy. Zásobování vodou města Svitavy a obcí Koclířov, Hřebeč, Kamenná Horka, Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Javorník zůstalo beze změny. Na základě uzavřené smlouvy na vodu předanou pro obec Kukle bylo fakturováno 3.049 m³, obec Hradec nad Svitavou v roce 2022 žádnou vodu neodebrala. V roce 2022 bylo ze zdrojů v prameništích Olomoucká a Čtyřicet Lánů čerpáno povolené množství vody převážně ze spodního turonu, které bylo nutno doplnit částečně vodou ze středního turonu. Čerpané množství a obsah dusičnanů z jednotlivých lokalit jsou uvedeny v tabulce 2.1. (Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle platného vodoprávního rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány).

Tabulka 2.1 Informace o množství a kvalitě využití zdrojů pitné vody pro zásobování obcí Skupinového vodovodu Svitavy v roce 2022

Prameniště – lokalita (zdroj)	Zvodeň	Vydatnost (l/s)	Povolený odběr *) (l/s ;	Výroba za rok 2022 (m ³ /rok)	Průměr NO ₃ za rok 2022
Čtyřicet Lánů (SV1-2)	střední turon	60	60/112.368	80	31,05
Čtyřicet Lánů (SV3, SV4)	spodní turon	12	25/787.632	654.925	26,73
Olomoucká (S1-3)	střední turon	65	65/476.636	39.800	32,15
Olomoucká (S4,S5)	spodní turon	28	15/473.364	383.750	1,9

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

*) Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány.

Kontrola kvality vody byla zajišťována rozbory dle „Programu kontroly jakosti pitných vod na rok 2022“ na základě požadavků platných zákonů a vyhlášek. Odběry vzorků prováděla na základě smlouvy Orlická Laboratoř s.r.o. Hygienické zabezpečení pitné vody chlorem bylo zajišťováno průběžně automatickým dávkováním v závislosti na čerpaném množství.

Tabulka 2.2 Kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu ve Svitavách v roce 2022

Ukazatel	Jednotka	Limit	Průměr	Max.	Min.	Počet stanov.
enterokoky	KTJ/100ml	max.0	0,12	5	0	50
Escherichia coli	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	78
koliformní bakterie	KTJ/100ml	max.0	0,33	14	0	57

abioseston	%	max.10	1	<1,00	<1,00	5
mikroskop. obraz: počet org.	jedinci/ml	max.50	0,33	3	0	19
mikroskop. obraz: živé org.	jedinci/ml	max.0	0	0	0	24
kultivovatelné organismy při 22 °C	KTJ/ml	max.200	7,5	78	0	58
kultivovatelné organismy při 36 °C	KTJ/ml	max.20	3,98	126	0	62
1,2-dichlorethan	µg/l	max.3	0,3	<0,3	<0,3	5
amonné ionty	mg/l	max.0,50	0,050	<0,05	<0,05	52
antimon	µg/l	max.5,0	0,8	<0,8	<0,8	5
arsen	µg/l	max.10	1	<1	<1	10
barva	mg/l Pt	max.20	5	<5	<5	55
benzen	µg/l	max.1,0	0,1	<0,1	<0,1	5
benzo(a)pyren	µg/l	max.0,010	0,002	<0,002	<0,002	5
bór	mg/l	max.1,0	0,02	<0,02	<0,02	10
bromičnany	µg/l	max.10	2,5	<2,5	<2,5	5
TOC	mg/l	max. 5,0	0,04	2,32	<1,00	53
dusičnany	mg/l	max.50	16,43	44,4	1,9	50
dusitany	mg/l	max.0,50	0,02	<0,02	<0,02	33
dusičnany+dusitany		max.1	0,10	<0,10	<0,10	3
fluoridy	mg/l	max.1,5	0,10	<0,10	<0,10	10
hliník	mg/l	max.0,20	0,02	0,03	<0,02	27
hořčík	mg/l	20 - 30	6,19	9,39	1,90	29
chlor volný	mg/l	max.0,30	0,04	0,03	0,03	32
chlorethen	µg/l	max.0,50	0,5	<0,5	<0,5	5
chloridy	mg/l	max.100	13,22	33,1	3,4	28
chrom celkový	µg/l	max.50	1	<1	<1	10
chuť	stupeň	max.2	0	0	0	35
kadmium	µg/l	max.5,0	0,5	<0,5	<0,5	10
konduktivita	mS/m	max.125	39,8	58,9	35,1	63
kyanidy celkové	mg/l	max.0,050	0,003	<0,003	<0,003	10
mangan	mg/l	max.0,050	0,012	0,086	<0,01	29
měď	µg/l	max.1000	10	10	<10	10
nikl	µg/l	max.20	1	1	<1	10

Olovo	µg/l	max.25	1	1	<1	10
pach	stupeň	max.2	0	0	0	57
atrazin	µg/l	max.0,10	0,010	0,011	<0,010	13
desethylatrazin	µg/l	max.0,10	0,010	0,020	<0,010	7
chlorpyrifos	µg/l	max.0,10	0,010	<0,010	<0,010	7
chlortoluron	µg/l	max.0,10	0,010	<0,010	<0,010	7
isoproturon	µg/l	max.0,10	0,010	<0,010	<0,010	7
2,4-D	µg/l	max.0,10	0,010	<0,010	<0,010	0
MCPA	µg/l	max.0,10	0,010	<0,010	<0,010	7
MCPB	µg/l	max.0,10	0	0	0	0
pesticidní látky celkem	µg/l	max.0,50	0,003	<0,10	0	3
pH		6,5 - 9,5	7,32	7,81	6,75	59
benzo(b)fluoranthen	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	10
benzo(k)fluoranthen	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	10
benzo(g,h,i)perylene	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	10
indeno(1,2,3-cd)pyren	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	10
PAUsuma	µg/l	max.0,10	0	0	0	10
ruť	µg/l	max.1,0	0,2	<0,2	<0,2	10
selen	µg/l	max.10	1,4	2	<1	6
sírany	mg/l	max.250	37,23	47,2	22,6	27
sodík	mg/l	max.200	1,5	1,8	1,0	5
tetrachloreten	µg/l	max.10	1	<1	<1	5
trichlorethen	µg/l	max.10	1	<1	<1	5
TCE+PCE	µg/l	max.10	0	0	0	5
chloroform	µg/l	max.30	1	<1	<1	5
bromoform	µg/l		1	<1	<1	5
dibromchlormethan	µg/l		1	1	<1	5
bromdichlormethan	µg/l		1	1	<1	5
trihalomethany	µg/l	max.100	0	0	0	5
vápník	mg/l	40 - 80	98,3	120	83	29
vápník + hořčík	mmol/l	2,0 - 3,5	2,48	3,13	1,52	29
zákal	ZF(n)	max.5	1,03	15,9	<1,0	59
železo	mg/l	max.0,20	0,04	0,51	<0,02	59
objemová aktivita radonu	Bq/l	max.300	6,0	<6,0	<6,0	5

celk. objemová aktivita alfa	Bq/l		0,05	<0,05	<0,05	5
celk. objemová aktivita beta	Bq/l		0,044	0,144	<0,05	5
teplota	°C		9,16	18,9	4,2	82

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Vodárenská Svitavy s.r.o. provádí fakturaci vodného dle harmonogramu s čtvrtletní a pololetní fakturací u odběratelů bez záloh a roční se zálohami z toho důvodu, že není uzavřen celoroční cyklus fakturace u všech odběrů, proto jsou k ročnímu přehledu o fakturaci dopočítány dohadné m³. V roce 2022 bylo u odběratelů zásobovaných skupinovým vodovodem i s vodou předanou obcím Hradec nad Svitavou a Kukle vyfakturováno se zápočtem dohadných položek 868.191 m³. Poměr ztrát v síti oproti roku 2021 poklesl o 0,27%. Celkový přehled je uveden v tabulce 2.3.

Tabulka 2.3 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2022

Skupinový vodovod Svitavy 2022	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	VI. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Svitavy	897.670	732.537	19.628	165.133	18,40	16,21
Vendolí	75.154	55.677	1.583	19.477	25,92	23,81
O. Kámen, Karle	23.914	17.380	726	6.534	27,32	24,29
Javorník	20.227	15.815	405	4.409	21,80	19,80
Koclířov, Hřebeč	38.498	28.401	1.165	10.097	26,23	23,20
Kamenná Horka	20.043	15.329	574	4.714	23,52	20,66
Hradec n. Sv.	0	0				
Kukle	3.049	3049				
Celkem	1.078.555	868.191	24.081	210.364	19,50	17,27

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Tabulka 2.4 Výroba, fakturace a ztráty za roky 2005-2022

Rok	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Ztráty (m ³)	VI. spotř. (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
2005	1.362.274	1.004.868	357.406	20.890	26,24	24,70
2006	1.370.120	1.018.824	351.296	13.900	25,64	24,63
2007	1.382.996	1.023.759	359.237	15.750	25,98	24,84
2008	1.313.809	993.493	320.316	28.300	24,38	22,23
2009	1.337.724	1.099.160	238.564	23.800	17,83	16,05
2010	1.219.687	1.002.551	217.136	21.954	17,80	16,00
2011	1.260.952	944.857	316.095	23.566	25,06	23,20
2012	1.231.598	968.020	263.938	19.465	21,43	19,85
2013	1.170.065	922.474	247.591	13.765	21,16	19,98
2014	1.181.752	905.366	251.751	24.635	23,39	21,30
2015	1.176.730	907.322	269.408	25.316	22,89	20,74

2016	1.138.482	894.635	243.847	23.888	21,42	19,32
2017	1.152.864	912.672	240.192	23.057	20,83	18,83
2018	1.187.930	941.142	246.788	24.947	20,77	18,67
2019	1.118.960	892.660	226.300	23.442	20,22	18,13
2020	1.123.956	900.735	223.221	25.214	19,86	17,62
2021	1.115.438	897.224	218.214	22.580	19,56	17,54
2022	1.078.555	868.191	210.364	24.081	19,50	17,27

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Přehled odstraněných poruch na skupinovém vodovodu Svitavy v členění po obcích v roce 2022 je uveden v tabulce 2.5

Tabulka 2.5 Poruchy na SVS odstraněné v roce 2022

Obec	Poruchy			
	Hlavní řady		Vodovodní přípojky	Armatury
	Lomy	Hrdla		
Svitavy	12	0	16	1
Koclířov	6	0	2	0
Kamenná Horka	0	0	0	1
Hřebeč	2	0	0	0
Javorník	0	0	0	0
Vendolí	6	0	0	0
Ostrý Kámen	0	0	0	0
Karle	1	0	1	0
Celkem	27	0	19	2

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Údržba na objektech a vodovodních řadech probíhala dle schváleného provozního řádu. Z oprav a investičních akcí financovaných vlastníky vodovodu byla provedena rekonstrukce části vodovodních řadů na ulicích Tyrše a Fügnera a Dimitrova ve Svitavách. Oprava části vodovodu DN 500 na ulici Svitavská, rekonstrukce vodovodního řadu na ulici Tichá ve Svitavách, rekonstrukce vodovodu v Koclířově v místní části Spáleniště, rekonstrukce části vodovodního řadu v obci Vendolí, investiční výstavba vodovodu na ulici Habrová a přeložky vodovodních řadů v rámci obchvatu silnice I/43. Byly provedeny výměny a opravy sekčních šoupátek a hydrantů na vodovodní síti.

2.3 ODPADNÍ VODA

2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE

Kanalizace byla v roce 2022 provozována v souladu s provozním řádem kanalizace a kanalizačním řádem města Svitavy.

O stavu kanalizace je majitel provozovatelem průběžně informován. Pravidelně jsou prováděny kamerové prohlídky. Protokoly z těchto prohlídek, včetně vyhodnocení stavu kanalizace, jsou archivovány na ČOV Svitavy. Považujeme za nutné zdůraznit, že pravidelné kamerové prohlídky přispívají nejen k zachycení aktuálního stavu potrubí, ale v praxi znamenají i prevenci proti případným haváriím na kanalizační síti.

V měsíci listopadu 2018 byla v rámci pravidelných kontrol na síti kanalizace města Svitavy provedena kamerová prohlídka části kanalizačního přivaděče za účelem zjištění jeho technického stavu.

Jedná se o stoku složenou z betonových trub o profilu DN 800 mm v celkové délce 1.905,10 m. Potrubí v monitorovaném úseku vykazuje již začínající korozi materiálu, vážným problémem je však především vrůst kořenů netěsnými spoji do profilu kanalizace. V některých místech je to i 80% průtočného profilu. Kořeny s tukem a vlákny tvoří překážku v průtoku, která při dešťových průtocích může za určitých podmínek způsobovat i vyplavování části odpadních vod dešťovými oddělovači do přilehlé vodoteče, případně i zatopení napojených nemovitostí.

Podrobnosti jsou uvedeny v samostatné zprávě a byly předány majiteli.

Na sanaci potrubí vložkováním v roce 2019 o délce 230 metrů (I. etapa) navázala v roce 2020

II. etapa o délce 253 metrů. V roce 2021 bylo vyvložkováno 274 m a v roce 2022 dalších 59,1 m.

V průběhu roku byla prováděna běžná údržba, tj. kontrola, čištění a drobné opravy kanalizace v souladu s provozním řádem kanalizace. Průběžně bylo zajišťováno čištění a údržba tlakovými vozy dodavatelských firem a čistící technikou provozovatele, Vodárenská Svitavy s.r.o.

Počet hlášených poruch na kanalizačních přípojkách za rok 2022 ve Svitavách je 132. Celkový počet poruch /zásahů/ na veřejné kanalizaci 27. Všechny poruchy byly včas odstraněny, nedošlo ke škodám na majetku.

Jako každoročně byla provedena pravidelná deratizace kanalizační sítě.

Za přispění finančních prostředků z nájemného byla v roce 2022 provedena rekonstrukce již výše zmíněné části přivaděče, 108 m kanalizace v ul. Dimitrova, 47 m splaškové kanalizace v ul. Tyrše a Fügnera. Dále bylo vybudováno 322 m splaškové kanalizace v ul. Habrová.

Tabulka 2.6 Požadavky na opravy z nájemného – havarijní stavy kanalizace

Název ulice	Profil DN	Délka (m)	Materiál	Poznámka
Dobrovského	400	124	beton	havarijní stav
Slovenská	400	28	beton	havarijní stav
Slovenská	300	218	beton	havarijní stav
Slovenská	250	159	beton	havarijní stav
Antonína Slavíčka	300	195	beton	havarijní stav
Antonína Slavíčka	250	146	beton	havarijní stav
Náměstí Míru	400	245	beton	havarijní stav
Náměstí Míru	600	35	beton	havarijní stav
U stadionu	400	197	beton	havarijní stav
U stadionu	500	176	beton	havarijní stav
Neumanova	300	58	beton	havarijní stav
M. Kudeřkové-Kijevská	300	165	zděná	havarijní stav
Přivaděč na ČOV – od Údolní	800	1.089	beton	místy havarijní stav

2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

Provoz ČOV byl v roce 2022 zabezpečován v souladu s:

- Provozním řádem pro trvalý provoz ČOV
- Podmínkami stavebního povolení k vypouštění odpadních vod pro období trvalého provozu, vydaného OŽPZ KÚ Pardubického kraje.

Dne 26.09.2016 bylo KrÚ vydáno nové povolení k vypouštění č.j. KrÚ 66452/2016 s omezenou platností do 31.12.2021.

Město Svitavy, zastoupené provozní společností Vodárenská Svitavy s.r.o. podalo dne 14.02.2019 žádost ke Krajskému úřadu Pardubického kraje o vydání povolení k nakládání s vodami, vypouštění městských odpadních vod z odlehčení ČOV Svitavy na odtoku z dešťové zdrže.

Dne 17.04.2019 bylo toto nové povolení vydáno pod č.j. KrÚ 27870/2019, s omezenou platností do 31.12.2021.

Z důvodu legislativních změn, byl KrÚ Pardubického kraje požádán provozovatelem o zrušení povolení k nakládání s vodami-vypouštění mechanicky předčištěných odpadních vod z odlehčení. Žádosti bylo vyhověno a jeho platnost zanikla k datu 31.12.2021.

Dne 12.11.2021 bylo provozovatelem požádáno na KrÚ Pardubického kraje o nové povolení k nakládání s vodami-vypouštění odpadních vod do vod povrchových z městské ČOV a vydané povolení nabylo účinnosti od 1.1.2022 do 31.12.2026.

Vývoj kvality přiváděného a vypouštěného znečištění v letech 2013 - 2022

Pro srovnání kvality přiváděného a vypouštěného znečištění v delším časovém úseku uvádíme průměrné roční hodnoty zjištěné v letech 2013 – 2022. V roce 2015 je výsledná kvalita na odtoku ovlivněna zkušebním provozem ČOV v období 01/2015-06/2015.

Tabulka 2.7 Vývoj kvality přiváděného a vypouštěného znečištění v letech 2013 - 2022

Přítok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BSK₅	200,7	239,5	296,8	223,8	298,5	356,2	341,7	310,0	274,4	316,9
CHSK_{Cr}	499,7	617,2	859,4	685,1	774,1	948,2	882,9	859,2	708,0	855,0
NL	161,7	263,7	375	290,7	328,3	373,9	352,2	351,9	292,2	464,3
N-NH₄	39,1	37,4	39	35,3	37,5	44,5	40,8	40,8	43,8	44,9
N_{anorg.}	40,5	36,2	37,5	38,9	39,8	46,9	38,9	37,9	42,0	46,2
P_c	5,6	7,6	9	9,2	10,9	9,9	8,7	7,7	7,4	8,2
Odtok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BSK₅	4,6	2,4	2,7	5,1	4,0	2,9	6,3	5,8	4,0	3,2
CHSK_{Cr}	37,7	23,5	26,5	32,6	25,8	25	33,3	30	30	26
NL	9,1	6,4	6,2	7,6	7,4	5	4,8	5	6	6
N-NH₄	17,3	2,1	2,3	2,4	5,6	2,7	7,4	2,8	1,5	0,7
N_{anorg.}	23,1	9,4	11,7	8,8	10,7	9,6	11,9	11,0	11,0	10,4
P_c	1,7	1	0,9	0,6	0,5	0,4	0,5	0,56	0,71	0,61

Uvedené hodnoty jsou v mg/l.

Kalové hospodářství

Údaje o produkci kalu na ČOV Svitavy za rok 2022 jsou uvedeny v tabulce 2.8.

Tabulka 2.8 Produkce kalu v roce 2022

Surový kal + přebytečný	12.794	m ³ /rok ; 35,1 m ³ /den
Odvodněný kal	1.176	t (cca 23 % sušiny)

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

V roce 2022 byly veškeré produkované odvodněné kaly předávány smluvnímu odběrateli – fa SETRA spol. s r.o., Dašice v Čechách.

Nakládání s dalšími odpady

Produkované odpady

- odpad z lapáku písku 58,24 t/rok likvidace skládkováním
- shrabky z česlí 48,0 t/rok likvidace skládkováním

Příjem odpadních vod ze septiků a jímek, voda předaná

V roce 2022 bylo na ČOV přijato 2 926 m³ odpadních vod z bezodtokových jímek a septiků.

Příjem a čištění předmětných odpadních vod byly prováděny v souladu s interním předpisem provozovatele, který je schválen majitelem.

Závěr

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti je možné specifikovat opatření, jejichž realizace je v roce 2022 prioritní jak z hlediska požadavků legislativy, tak i s ohledem na řádný a efektivní provoz ČOV a kanalizace:

- realizace opatření na kanalizační síti v souladu s plánem rekonstrukcí a oprav městské kanalizace
- plnění koncentračních limitů daných povolením pro vypouštění v trvalém provozu ČOV.

2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2023

Cena vodného a stočného pro rok 2023 byla vlastníky infrastrukturního majetku, kterými jsou město Svitavy a dobrovolný svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy, stanovena na částku ve výši 102,39 Kč/m³ vč. DPH.

Ve srovnání s cenou vodného a stočného v ostatních městech České republiky je cena ve Svitavách ve spodní hranici cenového pásma. Samotná výše ceny však není zcela vypovídající o toku finančních prostředků do provozu, údržby, obnovy a rozvoji infrastrukturního majetku vodovodu a kanalizace. Důvodem pro zvýšení ceny vodného a stočného je především vliv navýšení vstupních nákladů, jako jsou elektrická energie, pohonné hmoty, chemikálie, armatury a ceny externích služeb. Nárůst je způsoben rovněž zvýšenými potřebami na tvorbu prostředků pro obnovu vodovodů a kanalizací ze strany vlastníků.

Celková cena se skládá z ceny vodného, které činí 49,16 Kč/m³ s DPH a stočného, tj. vody odvedené k čištění, které činí 53,23 Kč/m³ s DPH. Ceny pro vodné jsou platné i pro obce zásobované v rámci Skupinového vodovodu Svitavy (Javorník, Kamenná Horka, Karle, Koclířov a Vendolí).

Platná cena vodného a stočného pro rok 2023 je uvedena v tabulce 2.9.

Tabulka 2.9 Platná cena vodného a stočného pro rok 2023

Cena	Cena v Kč/m ³		
	vodné	stočné	celkem
bez DPH	44,69	48,39	93,08
s DPH	49,16	53,23	102,39

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

2.5 RYBNÍK ROSNIČKA

V roce 2019 byl zahájen proces realizace přírodě blízkých opatření pro zlepšení kvality vody na rybníku Rosnička, kdy se učíme využívat celého komplexu opatření, zahrnujících především podporu mokřadních a vodních rostlin, jakož i jejich sklizeň, změnu rybí obsádky, aplikaci probiotických bakterií, provzdušňování vody a omezení vnosu živin.

Mokřadní a vodní rostliny jsou důležitou součástí stabilizace kyslíkového a živinového režimu této vodní nádrže. Zároveň je však nutné zde vodní rostliny pravidelně odstraňovat a regulovat jejich biomasu tak, aby byla společenstva rostlin stále metabolicky a růstově aktivní, což umožní, aby spotřebovávaly živiny a produkovaly kyslík do vody, ale zároveň aby rostliny ve vodě neumíraly a nehromadily se u dna, což by mělo za následek uvolnění živin a spotřebovávání kyslíku. Za tímto účelem byla plocha rybníka rozdělena do zón, ze kterých jsou vodní rostliny odstraňovány v návaznosti na využití jednotlivých částí ze strany plavců, rekreantů či rybářů a rovněž i v návaznosti na vývoj kvality vody. Se zástupci místní organizace Českého svazu rybářů bylo odsouhlaseno složení rybí obsádky. Způsob zarybnění je konzultován s pracovníky Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR.

Jak ve své zprávě za rok 2022 uvádí Prof. Ing. Blahoslav Maršálek, CSc., rok 2022 byl pro Rosničku zcela neobvyklý a bude mít na rybník vliv několik následných let. Začátek sezony byl velmi slibný, kdy v květnu byly koncentrace fosforu na hranici stanovitelnosti. Ještě 11. června byla koncentrace celkového fosforu 0,1 mg/l, fosforečnanový fosfor byl 10-20 mikrogramů/litr a průhlednost vody dosahovala 120 cm.

Ve druhé polovině června však došlo ke skokovému navýšení koncentrací živin a organických látek, které pokračovalo ještě v červenci. Fosforečnany na přítoku byly 200 mikrogramů a na odtoku z retenční nádrže 600 mikrogramů na litr! Tento jev je těžko objasnitelný přírodními procesy v první polovině vegetace. Stejně tak se koncem června zvýšily hodnoty chemické spotřeby kyslíku. To lze dát do souvislostí s hodnotami fekálních bakterií, které byly na přelomu června a července na zcela neobvyklých hodnotách v desítkách a stovkách jednotek KTJ (kolonii tvořících jednotek na 1 gram). Při těchto koncentracích lze předpokládat bodový a cílený vnos fekálií v lokalitě pláž a v lokalitě odtok z retenční nádrže, ze kterých se znečištění šířilo. Rybník Rosnička zpracoval tento zdroj standardně jako rybník, takže zpracoval

organické látky na minerální, tedy vyrobil dostatek živin pro řasy a sinice. Lze tedy předpokládat, že vzhledem k extrémním koncentracím fosforu budou vysoké koncentrace fytoplanktonu s vysokým podílem sinic pokračovat i v několika letech následujících. Jde přitom o natolik obrovské koncentrace živin, že musely být vneseny do rybníka v koncentrované formě, pravděpodobně formou tzv. dvojitého superfosfátu, tedy průmyslového hnojiva. Nelze prokázat, zda se jednalo o kombinovaný vnos těchto látek, či šlo o samostatné epizody.

Zdroje organických látek a fekálií, které byly vneseny do nádrže, nevyvolaly kritické stavy i díky tomu, že nádrž byla po aplikaci bakterií a zároveň nastupovala sezona vodních rostlin, které pomohly spolu s aeračními systémy udržet kvalitu vody bez kyslíkových deficitů.

Touto záležitostí se v loňském roce zabývala Policie ČR, která provedla rozsáhlé šetření. Přes veškerou snahu se jí však nepodařilo zjistit konkrétní osobu, která má znečištění rybníka na svědomí. Dozorovou činností se nadále bude zabývat městská policie, a to při využití kamer či fotopastí.

Výše uvedené potvrzují i výsledky rozborů vod, provedených krajskou hygienickou stanicí, ze kterých vyplývá, že v roce 2022 byl rybník vhodný ke koupání jen v první polovině měsíce června. V závěru měsíce června již byl vydán zákaz koupání, který setrval po celou koupací sezonu. V tabulce je uvedeno hodnocení kvality vody v rybníku v průběhu koupací sezóny roku 2022.

V tabulce 2.10 je uvedeno hodnocení kvality vody v rybníku v průběhu koupací sezóny roku 2022.

Tabulka 2.10 Hodnocení kvality vody v rybníku v průběhu koupací sezóny roku 2022

30.05.	07.06.	13.06.	27.06.	11.07.	18.07.	25.07.	01.08.

08.08.	15.08.	22.08.	05.09.

Legenda znečištění:

	Voda vhodná ke koupání (stupeň 1 znečištění)
	Voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postiženými vlastnostmi (stupeň 2 znečištění)
	Zhoršená jakost vody (stupeň 3 znečištění)
	Voda nevhodná ke koupání (stupeň 4 znečištění)
	Voda nebezpečná ke koupání (stupeň 5 znečištění)

Zdroj: Krajská hygienická stanice Pardubického kraje

I bez dalších vnosů je v současnosti v rybníku Rosnička bohužel dostatek fosforu pro masový rozvoj sinic minimálně na dalších pět let.

Tuto skutečnost potvrzuje stav rybníka na počátku měsíce května, kdy klesla průhlednost již na 30 cm. Provádí se monitoring kvality vody pro provedení aplikace

bakterií. S ohledem na vysoký obsah živin bude poprvé na Rosničce aplikován i síran hlinitý s cílem snížit koncentrace fytoplanktonu a sinic a zároveň zamknout část fosforu do formy méně dostupné pro vodní organismy.

Dále bude prováděno sklízení vodní vegetace s tím, že vždy bude ponecháno cca 30% vodní vegetace, která má při svém rozvoji pozitivní vliv na kvalitu vody. Spolu s aplikací bakterií budou mít makrofyta zásadní vliv na kvalitu vody v nejbližších letech.

Pokračovat bude spolupráce s rybáři ohledně zaměření na potlačení nevhodných druhů ryb a posílení dravců. Zároveň bude věnována pozornost kontrolní činnosti producentů odpadních vod v okolí rybníka i na přítoku od obce Javorník.

Zároveň byly zahájeny přípravné práce na zpracování projektové dokumentace pro odbahnění rybníka. Základním podkladem je nové zaměření mocnosti sedimentu, které bylo pořízeno v druhé polovině měsíce května 2023. Zadání projektové dokumentace proběhne pravděpodobně ještě do konce měsíce června. V rámci jejího zpracování budou na základě rozborů sedimentu vytvořeny rozvozné plány na aplikaci tohoto materiálu na zemědělské pozemky v majetku města Svitavy. Odbahnění proběhne za vypuštění rybníka. Součástí díla bude i stabilizace dna rybníka pro zabránění možnosti uvolnění živin a staré kultury sinic. O stanovení termínu vlastní realizace bude rozhodnuto na základě stanovení ceny díla ze zpracované projektové dokumentace a dotačních možností na spolufinancování z národních či evropských zdrojů.

2.6 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2022

2.6.1 KOUPALIŠTĚ

Přípravy na sezónu 2022 začaly v průběhu měsíce března. Venkovní práce byly zaměřeny na údržbu všech prostor kolem bazénů - keřů, odpadkových košů, obnovení nátěru všech dřevěných lehátek, vany velkého bazénu apod. Proběhla i pravidelná údržba a zprovoznění veškeré techniky.

Během přípravných prací se po vypuštění zazimovaného malého bazénu musela každoročně nechat opravit opadaná dlažba, popraskané přelivové kanálky a dlažba kolem ochozů. Bylo nutno také přespárovat dno malého bazénu, jelikož obklad je na spoustě míst ve špatném stavu.

Díky uvolněným penězům z rozpočtu města a z rozpočtu společnosti bylo možno opravit havarijní stav nášlapové hrany (hrana ve vzdálenosti 120 cm po obvodu) velkého bazénu, která byla již celá zkorodovaná a způsobovala samovolné znečištění dna rzí, případně hrozilo i poranění návštěvníků.

Byl také rozšířen počet velmi populárních slunečníků v těsné blízkosti brouzdaliště. Dále se pokračovalo s obměnou vyřazených dřevěných lehátek za lehátka nová, moderní s nastavitelnou hlavovou částí, která byla během celé sezóny jako první vždy obsazená.

Novinkou pro rok 2022 bylo pořízení závodní plavecké dráhy, tzv. vlnolamu, která má rychleji uklidňovat hladinu. Díky tomu dochází ke zpříjemnění kondičního plavání.

V době příprav bylo poprvé vyzkoušeno provést dva nátěry dna velkého bazénu, kdy byla snaha zamezit vzniku prerezlých míst, která nepůsobí v průběhu sezony hezký dojem. Před samotným nátěrem došlo k oškrabání všech zjevných puchýřů a zrezlých míst, která následně byla ošetřena protikoročním nátěrem. Až na něj byly aplikovány dva nátěry modré barvy. Daný efekt se projevil, kdy daná rezavá místa se během sezony neobjevovala nebo se objevila až ke konci sezony místa nová. Proto se bude prozatím do budoucna v tomto pokračovat, pokud se bude stále dostavovat patřičný výsledek.

Z minulých let byla zachována nízká lanová soustava určená pro nejmenší návštěvníky, stejně tak výškově nastavitelné sloupy pro badminton nebo přehazovanou na travnaté ploše, díky čemuž si mohou děti hrát mimo beach kurty, které jsou zpoplatněné. Pro širokou veřejnost byly opět instalovány moderní dva slack line (trénování koordinace a balance na „kurtě“). Jedna, menší byla určena pro úplné začátečníky a druhá byla pro zkušenější. Již tradičně v nabídce svitavského koupaliště byla třímetrová nafukovací horolezecká stěna na hladině bazénu, velké dětské pískoviště, pružinové houpačky, velká tabule na kreslení křídou, malá skluzavka do vody pro nejmenší návštěvníky, pingpongový stůl u bufetu, zdarma wi-fi po celém areálu, nafukovací bazének 4x6m s lodičkami pro malé návštěvníky a tři dráhy pro kondiční plavání v celé délce 50m.

I v roce 2022 byl problém s obsazením pozic plavčků. V roce 2022 nebyl až takový problém v celkovém počtu kvalifikovaných plavčků, ale především s jejich volným časem, který mohli věnovat hlídání návštěvníků bazénu. V dostatečně neobsazených služeb musel být omezen počet návštěvníků (jednalo se o celkem pět dnů za sezonu). O daném omezení byli vždy návštěvníci informováni na našich webových stránkách a před vstupem do areálu na informační tabuli.

Pro plavčíky byly v roce 2022 pořízeny vysílačky, především pro lepší komunikaci mezi sebou na větší vzdálenosti a pro případnou pomoc při řešení vážnějších úrazů. Což se také využilo v reálu při vážnějším úrazu, který se stal, a díky čemuž se vysílačky osvědčily a splnily tak na 100% svůj účel.

V průběhu sezóny bylo nutno řešit několik incidentů z řad návštěvníků, na které si stěžovali i zbylí návštěvníci. Jednalo se především o hrubé porušení návštěvního řádu a provozních řádů atrakcí. V některých vyostřených situacích musela být zavolána i Městská policie.

Bohužel ani během této sezóny se zaměstnancům nevyhnula situace, kdy museli řešit závažný úraz, který si vyžádal zásah rychlé zdravotnické služby při poranění páteře. Po interním šetření bylo zjištěno, že došlo k nedbalosti ze strany zraněného při skákání do bazénu.

V sezoně trápila i technika koupaliště. Především pak turnikety, které se opět často zasekávaly, pracovaly pomalu a v tropických dnech přestaly fungovat, kdy byla největší návštěvnost, potažmo přestala fungovat vstupní strana, která si vyžádala zásah servisního technika. Bohužel řešením je jediné zakoupení nového softwaru a i hardwaru, protože stávající je již řadu let zastaralý. Po prvním velkém tropickém období došlo také k poškození tobogánu. Konkrétně k poškození tubusu tobogánu. Z preventivních důvodů pak zůstal tobogán uzavřen až do doby posouzení stavu revizního technika, který kvůli špatnému technickému stavu již nedovolil jeho následný provoz. A tak tobogán zůstal uzavřen až do konce sezóny. Bohužel tyto nepříjemnosti odnesli všichni zaměstnanci i návštěvníci.

Provozovatel občerstvení zůstal po dobré zkušenosti z loňských let stále stejný a není ani důvod pro následující období tento stav ze strany provozovatele koupaliště měnit.

V roce 2022 se občerstvení ze strany Garni hotelu vůbec neotevřelo a už to vypadá, že do budoucna se ani otevírat nebude.

Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.11. Provoz byl zahájen v pondělí 12.6.2022 a ukončen byl v pondělí 2.9.2022.

Tabulka 2.11 Návštěvnost koupaliště v sezóně 2012-2022

Rok	Počet provozních dnů	Počet provozních hodin	Celkový počet návštěvníků
2012	48	425	15.693
2013	45	446	19.683
2014	38	332	9.032
2015	56	506	25.915
2016	66	607,5	15.184
2017	54	472,5	15.691
2018	63	472,5	25.326
2019	68	634,5	16.706
2020	61	585	18.545
2021	62	550,5	12.004
2022	60	541	20.731

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

2.6.2 KRYTÝ PLAVECKÝ BAZÉN

V roce 2022, po více jak dvou a půl letech omezení, proběhla sezóna bez větších zásahů do provozu. Bazén tak opět mohly využívat plavecké kluby, plavecká škola s výukou mateřských a základních škol ze Svitav a okolí, ale také samotná veřejnost. Nicméně počty návštěvníků se stále ještě nedostaly do čísel před pandemií Covidu. Svou roli také sehrála skutečnost, že se neustále odsouvá realizace rekonstrukce krytého plaveckého bazénu.

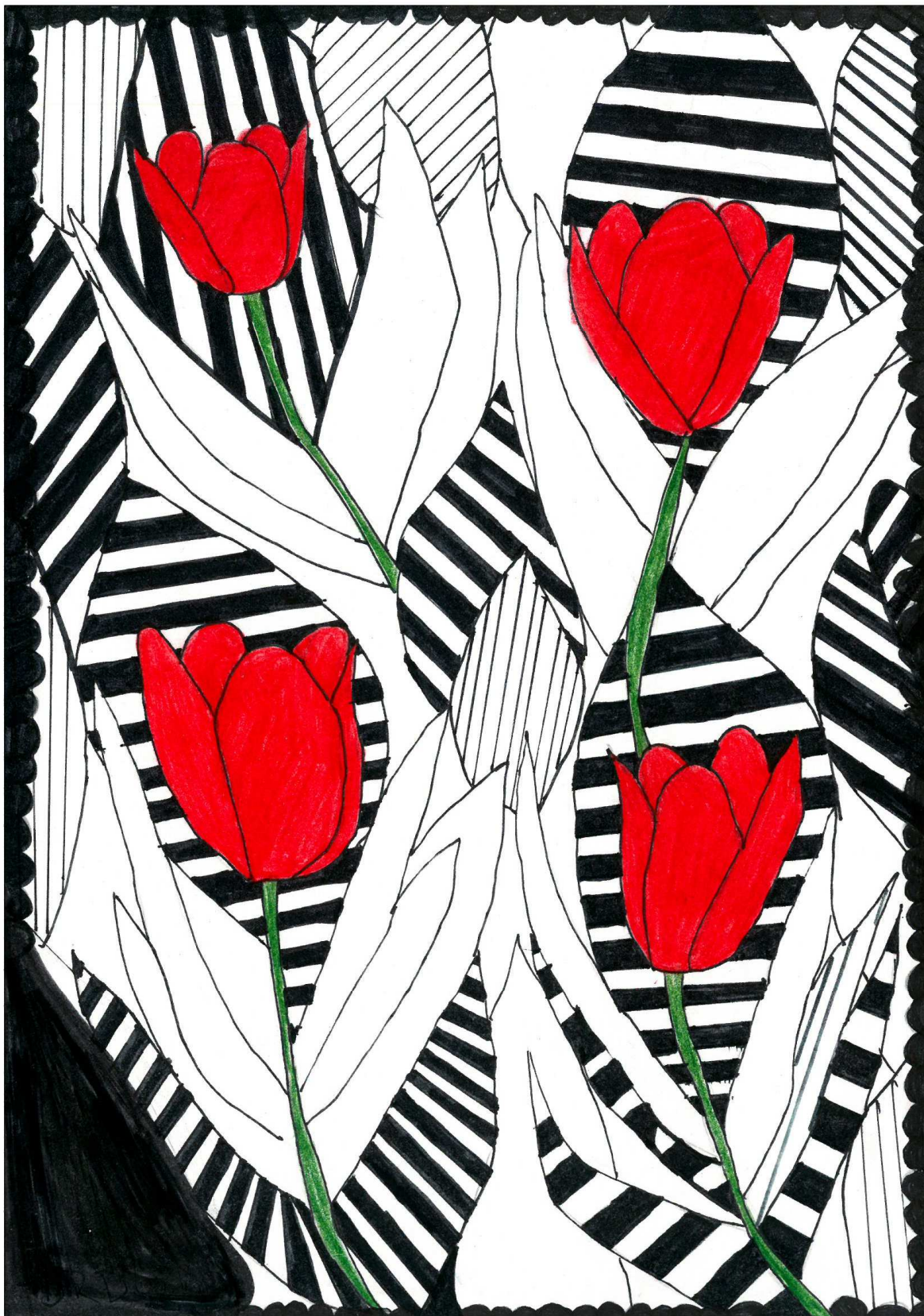
Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.12.

Tabulka 2.12 Návštěvnost krytého plaveckého bazénu v sezónách 2015-2022

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet provozních hodin	2.989	3.003	3.079	3.038	3.043	1.294	973	2.793
Celkový počet návštěvníků	52.682	53.810	51.703	40.366	47.436	17.718	11.583	33.218

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

„Ekoznámka 2023“ – Městská a příměstská krajina

Tereza D., ZŠ Svitavy, Riegrova 4

3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obecní úřady povolují kácení dřevin rostoucích mimo les. Ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin mohou v souladu s ustanovením § 9 zákona č. 114/1992 Sb. uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu a následnou péči o vysazené dřeviny ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé jejich pokácením. V důsledku rostoucího tlaku na výstavbu parkovacích míst, umístování inženýrských sítí a dalších aktivit do ploch zeleně, které nemohou orgány ochrany přírody z hlediska zákona ovlivnit, je stále problematičtější využívání možnosti ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením stromů.

V roce 2022 bylo podáno celkem 83 žádostí o povolení kácení 287 stromů. Z toho 41 žádostí o povolení kácení se týkalo celkem 88 stromů rostoucích na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy.

Ochranu dřevin a povolování jejich kácení upravuje vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Upravena byla vyhláškami č. 222/2014 Sb. a nově vyhláškou č. 86/2019 Sb. Klade vysoký důraz na ochranu alejí a zmírňuje ochranu ovocných dřevin na pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada nebo zastavěná plocha a nádvoří. Toto však platí pouze v zastavěném území a za předpokladu, že tyto dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb. (jezera, rybníky, vodní toky, údolní nivy a další části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje jako významný krajinný prvek), náhradní výsadbou podle § 9 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ani stromořadím ve smyslu § 1 písm. c) vyhlášky č. 189/2013 Sb.

Vyhláška především posílila ochranu stromořadí. Stromořadí je pro účel vyhlášky definováno jako souvislá řada nejméně deseti stromů. Chybí-li v některém úseku souvislé řady některý strom nebo je-li řada přerušena křížovatkou, stále se jedná o stromořadí. Pro pokácení stromořadí i v případě jednotlivých stromů je třeba povolení orgánu ochrany přírody, přestože obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí nedosahuje velikosti 80 cm.

Kácení dřevin může být rovněž prováděno při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (tj. při správě vodních toků, v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy při provozování těchto soustav, v ochranném pásmu zařízení pro rozvod tepelné energie prováděné při provozování těchto zařízení, a za účelem zajištění provozuschopnosti železniční dráhy nebo zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy na této dráze) a z důvodů zdravotních, není-li zákonem č. 114/1992 Sb. stanoveno jinak. Takové kácení se dle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. předem oznamuje orgánu ochrany přírody. Tím je pro celé správní území obecní úřad obce s rozšířenou působností, tj. Městský úřad Svitavy. V roce 2022 byly z těchto důvodů káceny stromy a keřové porosty podél vodotečí, v ochranném pásmu elektrizačních soustav a plynárenských soustav, u železničních drah, a ze zdravotních důvodů v případě kalamitního napadení dřevin škůdci a patogeny (např. kůrovci). Specifickým případem kácení je kácení náletových dřevin z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody; na tyto povinnosti se dle § 59 zákona č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Před jejich odstraněním, není-li nebezpečí z prodlení, je vlastník vodního díla povinen oznámit svůj záměr orgánu ochrany přírody, tj. rovněž obecní úřad obce s rozšířenou působností, tj. Městský úřad Svitavy.

Podle vyhlášky se kácení provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. Současně je třeba dbát na případné dotčení jiných zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. To se může týkat např. ochrany ptáků (zákonem je zakázáno úmyslně poškozovat nebo ničit hnízda a vejce nebo odstraňovat hnízda, či vyrušovat ptáky během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice Rady 79/409/ES ze dne 02.04.1979, o ochraně volně žijících ptáků) nebo ochrany zvláště chráněných druhů, resp. jejich biotopů.

3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2022

Veřejná zeleň ve Svitavách se dělí do následujících skupin:

- 1) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě spol. SPORTEŠ Svitavy s.r.o.;
- 2) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě jiných subjektů zřizovaných Městem Svitavy (např. základní školy, mateřské školy, apod.);
- 3) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, bez trvalé údržby;
- 4) veřejná zeleň v majetku a péči jiných subjektů (např. v okolí supermarketů PENNY, ALBERT, KAUFAND, LIDL, čerpací stanice pohonných hmot, doprovodná zeleň vodních toků, vodních ploch, silnic I. a II. třídy apod.).

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá přibližně 110 ha, přičemž z této rozlohy je cca 100 ha pravidelně udržováno společností SPORTEŠ.

Na pravidelné údržbě zeleně ve správě společnosti SPORTEŠ se v období od dubna do listopadu 2022 podílela jedna dodavatelská firma a celoročně pak zaměstnanci SPORTEŠu. Na některé specifické činnosti, jako je např. ošetřování stromů stromolezeckou technikou, kácení stromů ve zvláštních případech, přístrojové měření defektů stromů apod., se objednává externí dodavatel.

Jednotlivé plochy veřejné zeleně jsou dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do pěti intenzitních tříd údržby (1. IT nejvyšší stupeň údržby – parky, frekventované plochy v centru města, 2. IT – obytné soubory, sídliště, doprovodná zeleň komunikací, 3. IT – méně frekventované plochy, 4. a 5. IT – plochy na okrajích města a plochy, jejichž funkce ve veřejné zeleni umožňuje minimální údržbu).

Toto zařazení vychází z aktualizovaného dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Udržovací a rozvojová péče veřejné zeleně pak vychází z modulu Údržba dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy.

Péči o veřejnou zeleň ve Svitavách lze obecně shrnout do následujících bloků:

- 1) údržba travnatých ploch (100 ha) – kosení intenzivních nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí, u vybraných ploch v I.IT pak i chemické odplevelení, hnojení a provzdušňování.
- 2) ošetřování dřevin (ve správě je po nedávné aktualizaci dat cca 6.000 stromů, 3,5 km živých plotů, několik tisíc keřů – neevidováno) - zaměstnanci SPORTEŠu byl prováděn zejména bezpečnostní a zdravotní řez stromů, asanace stromů. V roce 2022 bylo pokáceno 56 stromů. Pro srovnání - v roce 2021 se kácelo 74 stromů, z toho se však 30 stromů vyvrátilo či zlomilo při červnové vichřici. Za zvláštní zmínku stojí úspěšné ošetření lípy na ul. Hlavní proti parazitickému jmelí.
- 3) tvarování živých plotů, ošetřování volně rostoucích keřů, zmlazování vymrzlých nebo stárnoucích keřů a živých plotů.
- 4) bylo provedeno komplexní ošetření lipové aleje na ul. Vítězná.

- 5) systém správy zeleně byl rozšířen o inventarizaci 322 nových stromů na území města.
- 6) výsadby stromů a keřů - v roce 2022 bylo vysazeno 78 stromů a cca 300 keřů.
- 7) údržba záhonů růží (3 km) odstranění ochrany před mrazem – odkopčení, jarní řez, odplevelování v průběhu sezóny, odstraňování odkvetlých částí, zřízení ochrany před mrazem - nakopčení.
- 8) údržba záhonů letniček, trvalek (330 m², 50 ks okvětníků mobilní zeleně) – výsadba květin, okopávání a pletí, zálivka.
- 9) květinová výsadba města byla rozšířena o nový záhon s liliiemi a letničkovou směsí na velkém kruhovém objezdu. Byly zrekonstruovány dva trvalkové záhony na ulici 5. května a na ulici Erbenova. Nové seté letničkové záhony byly založeny na ulicích Mýtní, Svitavská a Poličská. Několik set cibulovin bylo vysazeno do parčíku u penzionu na ulici Felberova.
- 10) intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav (např. nám. Míru, kruhové objezdy, Zahrady Sv. Vincence z Pauly, T.G. Masaryka, Wolkerova alej, Svitavský stadion apod.) – ošetřování dřevin, trvalek, přihnojování, odplevelování, zálivka apod.
- 11) intenzivní údržba parku Jana Palacha, parku za bývalým domem dětí a mládeže, parku na Wolkerově aleji, parku u penzionu na ul. Felberova – hnojení, zálivka, jarní hrabání, kosení trávníku, úklid spadeneho listí, péče o trvalkové záhony, řez, hnojení, odplevelování a zálivka dřevin, údržba technických prvků (lavičky, odpadkové koše, pítka, lávky, komunikace).
- 12) provozování a údržba vodozařízení - fontána, kašna Sv. Floriána a dvě pítka na nám. Míru, fontána v parku za DDM a pítko u budovy vlakového nádraží – v provozu od května do září.
- 13) provozování suchých retenčních nádrží ve Svitavách - Lánech a v Lačnově – a jejich pravidelné kontroly.
- 14) údržba a opravy dětských hřišť (37 lokalit) – nátěry a opravy prvků, výměna písku v pískovištích.
- 15) ve spolupráci Města Svitavy a SPORTEŠ Svitavy, s.r.o. byla zrekonstruována dětská hřiště na ul. Na Vějíři, Větrná a Svitavská, dětské hřiště ve vnitrobloku na ul. Sokolovská bylo rozšířeno o nový herní prvek.
- 16) údržba a opravy laviček.
- 17) kontroly a pravidelná údržba aktivit ve Vodárenském lese, na Venkovní posilovně u Rosničky, na Fitness stezce, naučné stezce a cyklostezce v lesích na Brandu, naučná stezka k Langrovu lesu, Svátova zážitková stezka.

Závěrečné hodnocení

Dlouhodobou problematikou zůstává nárůst automobilové dopravy a s tím spojený nedostatek parkovacích míst, který samozřejmě trápí nejenom město Svitavy. Některé plochy zeleně jsou parkujícími vozidly poškozovány a je zde znemožňována jejich údržba. Ve spolupráci s městskou policií je snaha tuto situaci řešit.

Zhoršujícím se problémem je změna klimatu a s tím související dlouhodobý deficit přirozené vláhy a vody v půdě. Rostliny jsou v suchém počasí stresované a díky zhoršené zdravotní kondici mohou být náchylnější k různým onemocněním či napadení škůdci. Postupně se mění zavedené postupy pro nakládání se srážkovými vodami a ty se namísto

odvádění do kanalizace nechávají zasáknout v zeleni. Měnícím se klimatickým podmínkách se také přizpůsobuje výběr druhů stromů a volí se ty, které lépe odolávají suchu.

Mladé výsadby stromů a keřů je snaha před nepříznivým vláhovým deficitem chránit zálivkou. Již několik let jsou k zálivce stromů používány zavlažovací vaky, díky nimž se voda ke kořenům stromů dostává pozvolna a zálivka je tak efektivnější.

3.3 PZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Zemědělský půdní fond, jenž tvoří základní přírodní bohatství naší země, je nejen nenahraditelným výrobním prostředkem, umožňujícím zemědělskou výrobu, ale je zároveň jednou z hlavních složek životního prostředí. Tvoří jej pozemky zemědělsky obhospodařované (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty (dříve označované jako louky a pastviny)) a půda dočasně neobdělávaná, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována.

Ochrana zemědělského půdního fondu (dále také „ZPF“) se řídí zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, v platném znění (dále jen „zákon“), dále vyhláškou č. 153/2016 Sb., o stanovení podrobností ochrany kvality zemědělské půdy a o změně vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu Sb., a dále vyhláškou č. 271/2019 Sb. o stanovení postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu. Orgány ochrany ZPF jsou, mimo jiné, i obecní úřady s rozšířenou působností.

MěÚ ve Svitavách má na základě zákona č. 314/2002 Sb. a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. postavení pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností. Z tohoto důvodu vykonává MěÚ Svitavy mimo jiné i výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF pro 28 obcí v svém správním obvodu.

Od 01.01.2003 v rámci reformy státní správy došlo k rozšíření správního obvodu o katastry obce Karle (k.ú. Karle a k.ú. Ostrý Kámen).

Novelou zákona účinnou od 1. dubna 2015 došlo k významným změnám v podmínkách odnímání půdy ze ZPF. Pro občany a investory byly důležité změny zejména v oblasti bytové výstavby, která až na výjimky podléhala i platbě odvodů za odnětí zemědělské půdy. Další novelou účinnou od 28.06.2016 byla snížena výše odvodů pro rodinné domy, jejichž stavebníkem je fyzická osoba a rodinný dům má sloužit bytové potřebě stavebníka.

Nově je zákonem řešena také problematika využívání zemědělské půdy pro plantáže dřevin. Pěstování plantáží dřevin je omezeno jak časově, tak třídou ochrany zemědělské půdy. Na I. a II. (tj. nejvyšší) třídě ochrany zemědělské půdy nelze plantáže dřevin zakládat.

Využití I. a II. třídy ochrany zemědělské půdy je omezeno i při územním plánování.

Další úpravou v novele je § 3 odst. 4) zákona: vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni ji užívat nebo udržovat v souladu s charakteristikou druhu pozemku (podle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí /katastrálního zákona/), pokud nejde o zákonem stanovenou výjimku. Tato povinnost je důležitá např. pro stavby rodinných domů na pozemcích evidovaných v druhu pozemku orná půda či trvalý travní porost, kdy je třeba požádat o změnu využití zbývající části pozemku na zahradu.

V roce 2022 bylo městským úřadem v rámci celého správního obvodu vydáno 74 souhlasů s trvalým odnětím (z toho 17 souhlasů v katastrálních územích města Svitavy) a dva souhlasy s dočasným odnětím půdy ze ZPF. Předmětem odnětí zemědělské půdy byly

zejména stavby pro bydlení a rekreaci, dále zeleň, komunikace, zemědělské podnikání apod. Dále byl vydán jeden nesouhlas ke stavbě rekreačního objektu. Žádosti o souhlas k odnětí půdy, jejichž záměr přesahoval výměru 1 ha, byly postoupeny Krajskému úřadu Pardubického kraje (1 x bytová výstavba a 4 x fotovoltaické elektrárny). U fotovoltaických elektráren byl vydán krajským úřadem nesouhlas a v jednom případě, kdy odnímaná výměra přesahovala 10 ha, vydalo nesouhlas Ministerstvo životního prostředí.

3.4 MĚSTSKÉ LESY

Lesní hospodářský celek Lesy města Svitavy se nachází v lesní oblasti 31 - Českomoravské mezihoří, celková výměra je 157,65 ha. Podle orografického třídění náleží ke Svitavské pahorkatině, kdy jejich nadmořská výška se pohybuje od 443 m n. m. do 498 m. n. m. Celý komplex je významným zdrojem podzemních vod. Je odvodněn povodím Svitavy, které náleží do úmoří Černého moře.

Průběh roku 2022 v lesích města Svitavy byl opět ve znamení nahodilých těžeb, z toho nejvíce kůrovcového dříví. Po suchých letech konečně zavládlo deštivější počasí, které omezilo četnost rojení lýkožrouta smrkového. Po podzimním zalesnění Vodárenského lesa zde bylo nutné veškeré výsadby oplotit, protože i přes podzimní nátěr proti okusu, byly na jaře stromky přesto místy okousané. Postaveny zde byly oplocenky o celkové délce 1.287 m.

V roce 2022 bylo vysazeno celkem 6.850 ks sazenic, z toho bylo 950 ks smrku, 5.200 ks borovice, 500 ks olše a 200 ks dubu zimního. Je to tedy méně, než v roce předešlém, ale konec roku byl opět ve znamení kůrovcových těžeb, proto se zřejmě opět zalesnění navýší v roce 2023.

Vytěženo bylo celkem 2.270,29 m³ dříví, převážně kůrovcového, což je podobné jako v roce 2021. Ceny dříví šly v průběhu roku opět nahoru a i za kůrovcové dříví jsme utržili částky přes 2.300 Kč/1m³.

Tabulka 3.1 Výsledky hospodaření v lesích města Svitavy za rok 2022 (vč. DPH)

	m ³	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Výsledek
Náklady na mzdy vč. OLH	-	-	-2.698.217,-	-
Zisk z prodeje dříví	1.679,98	+3.643.255,-	-	-
Samovýroby	83,90	+82.263,-	-	-
Dotace od Pardubického kraje a Ministerstva zemědělství	-	+746.191,-	-	-
Výsledek hospodaření	4.223,82	+4.471.709,-	-2.698.217,-	+1.773.492,-

Zdroj: OŽP MĚÚ SY

Každý dobrý hospodářský výsledek je třeba brát s rezervou, protože nyní bude následovat obnova těchto vytěžených porostů. To se pochopitelně projeví dalšími náklady na nákup sazenic, oplocení a pěstební práce.

3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU

Účelem zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Ochranou přírody a krajiny se rozumí péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Městský úřad Svitavy jako obecní úřad s rozšířenou působností vykonává kompetence dané zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to zejména pro oblast obecné ochrany, kam patří vymezování místních prvků územních systémů ekologické stability, ochrana významných krajinných prvků, ochrana rostlin a živočichů, kteří nespádají do kategorie ohrožený, silně nebo kriticky ohrožený druh, ochrana volně žijících ptáků, dřevin, krajinného rázu a přírodních parků. V kompetenci úřadu je i přijímání oznámení o kácení dřevin a rozhodování o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin, vydávání souhlasů k umístování a povolování staveb i k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, vyhlášení přechodně chráněných ploch a památných stromů, vydávání rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, projednávání přestupků, uplatňování stanovisek k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů, a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

3.5.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

Významný krajinný prvek je část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Vodní toky: Lačnovský potok, Kamenný potok, Ostrý potok, Povodí od Koclířovského lesa, Svitava a její přítoky, Studený potok.

Rybníky: Lačnovský, Čtyřicet Lánů, VN Moravský Lačnov, Retenční nádrž, Rosnička a Svitavský rybník.

Na Svitavsku je evidováno celkem 66 registrovaných významných krajinných prvků, z toho na území města Svitav se nachází 5 prvků:

k.ú. Moravský Lačnov

- LOUKA U BOŘÍ - louka pod lesem severozápadně od lesa Boří
- PÍSKY U ROSNIČKY - písky severozápadně od rybníka Rosnička, jihovýchodně od Javornického lesa
- LOUKY U PRAMENE SVITAVY - louky v uzavřeném komplexu lesů mezi Javorníkem a rybníkem Retenční nádrž

k.ú. Čtyřicet Lánů

- U BOŘINKY - jižně exponovaná svažité louka nad silnicí mezi obcemi Kamenná Horka a Čtyřicet Lánů

k.ú. Svitavy-předměstí

- LOUKA U SVITAVSKÉHO RYBNÍKA - vlhká louka jižně od Svitavského rybníka.

3.5.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY

Na území města Svitavy se žádné zvláště chráněné území ani přírodní park nenachází. Nejblíže městu je položen přírodní park „Údolí Křetínky“, který byl k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami zřízen v roce 1996. Přírodní park zahrnuje celá katastrální území obcí Hlásnice, Hartmanice, Předměstí, Svojanov, Starý Svojanov, Trpín a části katastrálních území obcí Bohuňov, Bystré u Poličky, Hamry, Rohozná, Stašov a Vítějeves na rozloze 5.570 ha.

Severně od Svitav na území obce Opatov byla k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní vyhlášena přírodní rezervace „Králova zahrada“ a k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů přírodní rezervace „Psí kuchyně“. Východně od Svitav se nalézá přírodní rezervace „Rohová“. Větší část původní přírodní rezervace "Rohová" byla vyhláškou č. 271/2018 Sb. vyhlášena národní přírodní rezervací. Jedná se o území zachovalých přirozených a polopřirozených porostů květnatých bučin a suťových lesů s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů na východních svazích Hřebečovského hřbetu. Jde o ojedinělý geologicko-geomorfologický útvar – souvislý příkrý skalnatý svah představující východní okraj české křídové pánve. V katastrálním území Muzlov, které je součástí města Březová nad Svitavou, se nalézá přírodní památka „U Banínského viaduktu“, která byla vyhlášena z důvodu ochrany lesního porostu s výskytem silně ohroženého druhu střevočích pantoflíček.

3.5.3 NATURA 2000

Evropská soustava chráněných území Natura 2000 je celistvou evropskou soustavou území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňují zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. Na území města Svitavy se sice žádná evropsky významná lokalita nenachází, v okolí Svitav však máme v současné době tři evropsky významné lokality. Jedná se o lokalitu U BANÍNSKÉHO VIADUKTU, HŘEBEČOVSKÝ HŘBET a PSÍ KUCHYNĚ.

3.5.4 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny zajišťuje územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. V kompetenci Městského úřadu Svitavy je, dle zákona č. 114/1992 Sb., vymezení a hodnocení místního systému ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem,

na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Na území města Svitav je vymezeno 11 místních biocenter a 1 biocentrum regionální. V roce 2022 byla dokončena aktualizace plánu územního systému ekologické stability na celém území v působnosti Městského úřadu Svitavy.

3.6 PAMÁTNÉ STROMY

Mimořádné významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. V našem správním obvodu se nachází 8 stromů vyhlášených jako „památný strom“.

Na území města Svitav to je buk lesní rostoucí v parku Jana Palacha ve Svitavách. Tento památný strom patří svým věkem do kategorie památných stromů „čekatelů“. Pro své estetické působení tvarem koruny, habitu, malebností kmene a mohutností vzrůstu bude stromu dána možnost, aby se dožil svého plného působení, posléze i kmetského věku a mohl se tak stát němým svědkem naší současnosti pro budoucí pokolení.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Svitavy – předměstí

Název stromu: Buk lesní v parku "Jana Palacha"

Lokalita: park Jana Palacha ve Svitavách.

Matěj H., ZŠ Svitavy, náměstí Míru 73

4 ODPADY

4.1 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTRÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)

Dle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech v platném znění konkrétně v § 59 je každá obec povinna stanovit obecní systém o nakládání s komunálním odpadem. V této kapitole jsou proto uvedeny základní informace o nakládání s komunálním odpadem a jeho vytríděnými složkami (papír, plasty, sklo) ve Svitavách v roce 2022.

Svoz komunálního odpadu a sběr jeho vytríděných složek, stejně jako v minulých letech, zabezpečovala společnost LIKO SVITAVY a.s., která tuto činnost provádí kromě Svitav i v dalších městech a obcích okresu Svitavy. Ze Svitav je komunální odpad ze sběrných vozů soustředován na překladišti a odtud odvážen velkoobjemovými kontejnery (souprava převáží 60 m³ odpadu), nebo presovými nákladními automobily, na skládku komunálního odpadu Třebovice, která je provozována firmou Eko-Bi s.r.o. Česká Třebová, část komunálního odpadu končí i ve spalovně společnosti SAKO v Brně (v roce 2022 skončilo 1 938,2 tun SKO a velkoobjemového materiálu na skládce Třebovice a 1 392,5 tun SKO ve spalovně odpadů SAKO Brno).

Pro sběr odpadu bylo používáno několik druhů sběrných nádob na komunální odpad. V rodinné zástavbě se používají převážně 110 litrové až 240 litrové nádoby (popelnice), na sídlištích jsou rozmístěny kontejnery o objemu 1.100 litrů. Dále jsou na území města rozmístěny kontejnery na vytríděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, textil, olej, elektro). Od roku 2018 nově přibylo 17 šedých kontejnerů na kovový odpad, zejména hliníkové obaly od nápojů.

V roce 2021 začalo město Svitavy provozovat adresný sběr plastového odpadu pro domácnosti, které obdržely plastové popelnice objemu 240 l, perioda svozu plastového odpadu od domácností je měsíční.

Množství odevzdaných odpadů ve sběrném dvoře a množství odpadů odebraných prostřednictvím oprávněných osob za občany města Svitavy v letech 2021 a 2022 je uvedeno v tabulce 4.1, včetně porovnání s předchozími třemi roky.

Tabulka 4.1 Základní výsledky odpadového hospodářství obce podle metodického doporučení MŽP ČR k zákonu 541/2020 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů

Rok	2021	kg/obyv.	2022	kg/obyv.
Produkce komunálních odpadů	4.840,4 t	286,7	4.564,6 t	276,6
Produkce směsného komunálního odpadu	3.150,7 t	186,6	2.889,9 t	175,1
Produkce objemného odpadu	577,9 t	34,2	440,8 t	26,7
Separace papíru	507,4 t	30,1	446,4 t	27,1
Separace plasty	296,6 t	17,6	325,8 t	19,7
Separace skla	255,2 t	15,1	258,8 t	15,7
Separace kovu	3,66 t	0,21	4,76 t	0,29
Separace biologického odpadu	0 t	0	0,016 t	0
Separace textilních odpadů	44,3 t	2,63	42,7 t	2,59
Separace nebezpečných odpadů	4,6 t	0,27	3,5 t	0,21
Náklady na provoz obecního systému	17.544.701 Kč		19.106.132 Kč	
Příjmy v odpadovém hospodářství	15.436.637 Kč		17.128.560 Kč	
Doplatek obce na odpadové hospodářství	2.108.064 Kč		1.977.572 Kč	

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.2 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2022

Celkové nakládání s komunálním odpadem ve městě, včetně systému komunitního kompostování, upravuje obecně závazná vyhláška města č. 7/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.

V roce 2022 pokračoval systém platby za obecní systém odpadového hospodářství, který upravovala vyhláška č. 8/2021 města Svitavy o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, ve které je poplatek za komunální odpad zaveden opět za osobu a nemovitost.

Náklady odváděné společností LIKO SVITAVY a.s. v roce 2022 činily 852,- Kč na osobu. Po snížení poskytnutím příspěvku na občana 24,- Kč z prostředků získaných od společnosti EKO-KOM činil poplatek 828,- Kč. Výše poplatku vycházela z propočtů skutečných nákladů na svoz, třídění a odstranění komunálního odpadu. Náklady ovlivňuje především cena svozu a přepravy odpadu na řízenou skládku a úhrada ceny za jeho uložení.

V poplatku jsou započítány i náklady na:

- třídění a využívání skla, papíru a plastů,
- třídění a odstraňování nebezpečných odpadů, které mohou občané odevzdat na recyklačním dvoře,
- sběr, třídění a odstraňování nebezpečných a velkoobjemových odpadů, které mohou občané odevzdat ve sběrných dvorech.

Poplatek na rok 2022 bylo možné uhradit jednorázově v termínu do 30. června 2022.

Odbor životního prostředí poskytoval na základě usnesení rady města peněžité dar formou darovací smlouvy na úhradu poplatku na rok 2022 plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi. Tento dar se poskytuje pouze plátcům, kteří poplatek uhradí v termínu splatnosti dle obecně závazné vyhlášky města Svitavy.

Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 4.2

Tabulka 4.2 Přehled vyplacených částek příspěvku plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi

Období	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
výše příspěvku v tis. Kč	94,5	87,5	82,7	78,2	87,9	86,4	92,2	102,1	96,5

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.3 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM A.S.

EKO-KOM, a.s. je autorizovaná obalová společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Tuto činnost vykonává na základě rozhodnutí o autorizaci, které společnosti EKO-KOM, a. s. udělilo Ministerstvo životního prostředí.

Systém EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systémů tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem. To znamená, že společnost EKO-KOM, a.s. fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

Bývalý okres Svitavy včetně města Svitavy je zapojen do systému EKO-KOM od jeho vzniku. Prostředky získané od společnosti jsou dle smlouvy vkládány zpět do systému sběru vytríděných složek (papír, plasty, sklo), a to do nákupu nových kontejnerů na tříděný odpad, budování nových a opravu stávajících stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, informační kampaně, příspěvek občanům na snížení poplatku za komunální odpad.

Přehled získaných prostředků v porovnání s předchozími roky a jejich využití v roce 2022 jsou uvedeny v tabulkách 4.3 a 4.4.

Tabulka 4.3 Přehled získaných prostředků od společnosti EKO-KOM

Období	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Získané finanční prostředky (v mil. Kč)	2,138	2,159	2,152	2,032	2,144	2,237	2,449	2,678	2,848	3,064

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Tabulka 4.4 Přehled využití finančních prostředků od společnosti EKO-KOM v roce 2022

Druh výdajů	Částka v tis. Kč
příspěvek – snížení poplatku občanům (24 Kč/osoba) 17.187+538 osoby	396.000
mimořádný svoz plastů a papíru (LIKO)	1.104.138
provoz sběrného dvora vč. elektrické energie a vody	394.779
odvoz veřejné zeleně	16.000
ekologická výchova	1.000
Celkem výdaje 2022	1.911.917

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Zbylé prostředky získané ze systému EKOKOM za předchozí roky byly převedeny do rozpočtu města na rok 2023 a budou využity pro rozvoj systému tříděného odpadu a plánovanou rekonstrukci sběrného dvora.

4.4 MOBILNÍ APLIKACE – TŘÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH

V rámci propagace třídění odpadů byla ve spolupráci se společností EKO-KOM a.s. vytvořena veřejná mobilní aplikace zaměřená na problematiku odpadů v našem městě. Tuto aplikaci v současné době provozuje 15 měst v rámci celé ČR, v Pardubickém kraji jsou Svitavy první. Prostřednictvím ní je možné poskytnout občanům informace o sběrné síti, umístění velkoobjemových kontejnerů na bioodpad, informace o sběrném dvoře a výkupnách odpadů v našem městě. Součástí této aplikace je rovněž možnost občanů hlásit nedostatky na sběrných místech (přeplněný kontejner, nepořádek, poškozenou sběrnou nádobu, atd.). V neposlední řadě má i funkci výchovnou, neboť její součástí jsou i základní informace občanům o způsobu třídění jednotlivých složek komunálních odpadů.

Aplikaci je možno stáhnout prostřednictvím distribučních služeb mobilních zařízení s operačními systémy Android, iOS a Windows, po zadání textu „Třídění odpadů ve Svitavách“ (distribuční služba pro platformu android: Google Play), případně z odkazu umístěného na webových stránkách města Svitavy v sekci odbor životního prostředí. Stažení aplikace i její provoz je zcela zdarma.

4.5 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ

Sběrný dvůr provozuje společnost LIKO SVITAVY a.s. Jeho hlavním cílem je to, aby zde občané města Svitavy mohli odevzdat veškeré odpady, které jim vzniknou v domácnostech v podstatně rozšířené otevírací době – všechny pracovní dny v týdnu a v sobotu dopoledne. Do sběrného dvora odvázejí mimo běžné druhy odpadů hlavně odpad ze zeleně ze zahrad a odevzdávají historická elektrozařízení.

Druhy odebíraných odpadů od občanů na sběrném dvoře jsou:

- velkoobjemový odpad (nábytek, sedací soupravy, koberce apod.),
- zpětný odběr elektrospotřebičů (počítače, televizory, ledničky, mrazničky, pračky, sušičky, mikrovlnné trouby, ventilátory, vysavače, šicí stroje, žehličky, holicí strojky, elektrické nářadí, mobilní telefony, hi-fi rekordéry, trubicové zářivky, úsporné zářivky, výbojky apod.),
- odpady ze zeleně (tráva, listí, drobné větve apod.),
- výkup papíru, železa, barevných kovů,
- nebezpečné odpady (olejové filtry, akumulátory, baterie, oleje, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, barvy, laky, znečištěné obaly od barev a chemikálií, lepidla).

Tyto druhy odpadů jsou od občanů přijímány zdarma (hrazeno v rámci poplatku každého občana a úhrady městem Svitavy).

Dále jsou odebírány odpady, jejichž úhrada není součástí poplatku za komunální odpad a které si musí občané hradit sami. Množství těchto odpadů je však pro jednotlivé případy omezeno. V případě větších rekonstrukčních prací je nutno si objednat samostatný kontejner. Jedná se o tyto odpady:

- okna zasklená i bez skel, dveře, zárubně,
- kuchyňské linky,
- stavební sutě (beton, cihly, omítky, střešní krytiny všech druhů apod.),
- zařizovací předměty (umyvadla, záchodové mísy, výlevky apod.),
- asfaltové lepenky, živičné povrchy vozovek a chodníků,
- odpadní potrubí apod.

V rámci provozu sběrného dvora mohou využít jeho služeb i podnikatelské subjekty. Veškeré odpady od nich však jsou přijímány firmou LIKO za úplatu.

Tabulka 4.5 Provozní doba sběrného dvora na ulici Olomoucká

Den v týdnu	Otevírací doba
Pondělí	8.00 – 15.30 hod.
Úterý	8.00 – 17.30 hod. v období letního času 8.00 – 16.30 hod. v období zimního času
Středa	8.00 – 15.30 hod.
Čtvrtek	8.00 – 17.30 hod. v období letního času 8.00 – 16.30 hod. v období zimního času
Pátek	8.00 – 14.30 hod.
Sobota	8.00 – 12.00 hod.

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s., polední přestávka 12.30 – 13.00!

4.6 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy téměř tolik jako plastové obaly.

Město Svitavy má podepsané smlouvy na zpětný odběr historického elektrozařízení (dále jen „HEZ“) s těmito kolektivními systémy:

ASEKOL a.s. pro skupiny:

- 1. Zařízení pro tepelnou výměnu.
- 2. Obrazovky, monitory a zařízení obsahující obrazovky o ploše větší než 100 cm².
- 3. Světelné zdroje.
- 4. Velká zařízení.
- 5. Malá zařízení.
- 6. Malá zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení.

ELEKTROWIN a.s. pro skupiny:

- 1. Zařízení pro tepelnou výměnu.
- 4. Velká zařízení.
- 5. Malá zařízení.

EKOLAMP s.r.o. Praha

- 3. Světelné zdroje.

Ve městě Svitavy došlo k výraznému zvýšení odevzdaného množství vyřazených elektrozařízení po otevření zrekonstruovaného sběrného dvora v roce 2008. Podstatně se rozšířila otevírací doba sběrného dvora a celkově se zlepšily služby pro občany města.

Ve sběrném dvoře lze odevzdat zdarma veškerá vyřazená kompletní elektrozařízení (spotřebiče) z domácností. Jedná se zejména o počítače, notebooky, tiskárny, monitory, kopírky, kalkulačky, telefony, faxy atd., televizory, rádiové soupravy, videokamery, audiozesilovače, elektrické hudební nástroje, elektrické vláčky a závodní autíčka, videohry, chladničky, mrazničky a jejich kombinace, pračky, sušičky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby, vysavače, žehličky, vrtačky, elektrické nářadí atd. a o světelné zdroje (zejména zářivky a výbojky) a svítidla.

Před zavedením zpětného odběru elektrozařízení se elektroodpad považoval za nebezpečný odpad a město Svitavy ročně vynakládalo částku cca 40.000,- Kč na jeho odstranění. Při systému zpětného odběru město odevzdává toto HEZ kolektivním systémům zdarma (musí být úplné). Dle jednotlivých druhů HEZ dostává město od příslušných kolektivních systémů odměny za odevzdané množství. Tyto odměny slouží ke krytí části nákladů provozu sběrného dvora.

Tabulka 4.6 Odevzdané množství historického elektrozařízení v období 2017-2022

Druh elektrozařízení	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Chlazení (ledničky, mrazničky)	34,53 t	39,06 t	50,5 t	41,9 t	48,8 t	46,1 t
Pračky, sporáky, drobné el. spotřebiče	61,72 t	58,28 t	68,3 t	75,6 t	81,2 t	89,2 t
Počítače, tiskárny, radia, audio systémy	3,68 t	3,00 t	3,39 t	5,7 t	7,5 t	8,5 t

Zdroj: ELEKTROWIN a.s., ASEKOL a.s.

Od roku 2010 je postupně realizováno další zefektivnění systému sběru elektrozařízení. Město Svitavy uzavřelo smlouvy s kolektivními systémy ASEKOL s.r.o. Praha a ELEKTROWIN a.s. Praha na dodávku jejich zařízení pro zpětný odběr. Od společnosti ASEKOL to byly dva přístřešky na shromažďování elektrozařízení umístěné na sběrném dvoře. Od společnosti ELEKTROWIN a.s. byly umístěny velkoobjemové kontejnery o objemu 60 m³ pro shromažďování domácích spotřebičů. Tyto kontejnery jsou odváženy po naplnění výměnným způsobem za nové prázdné.

Ve spolupráci se společností ASEKOL s.r.o. je ve městě rozmístěno celkem 11 červených kontejnerů na zpětný odběr drobného elektroodpadu (zejména baterie a drobné elektrospotřebiče – telefony, žehličky, drobné přehrávače atd.). Množství vybraného elektroodpadu prostřednictvím těchto kontejnerů neustále narůstá, v roce 2014 bylo odevzdáno 2.187 kg, v roce 2015 3.173 kg, v roce 2016 3.959 kg, v roce 2017 6.232 kg, v roce 2018 7.507 kg, v roce 2019 dokonce 11.461 kg, za rok 2020 12.461 kg, v roce 2021 13.863 kg, v roce 2022 19.004 kg.

4.7 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI

Město Svitavy ve spolupráci se společností TextilEco a.s., provozovna Boskovice, od ledna 2011 zavedlo třídění textilu, oděvů, bot a hraček prostřednictvím speciálních kontejnerů na tento odpad.

Kontejnery bílé barvy o kapacitě cca 2.250 litrů jsou opatřeny popisy, co lze do kontejneru odkládat, a jsou vybaveny vhadzovacím otvorem, ze kterého odpad nelze zpět vytáhnout.

Do kontejnerů mohou občané odkládat veškeré oděvy – bavlněné i umělé, veškerý textil - i bytové – záclony, závěsy, ubrusy apod., boty a hračky - plyšové, plastové.

Z takto sesbíraných oděvů a obuvi (jen malé množství) se asi 50% oblečení využívá pro prodej v obchodech s použitým zbožím, dalších cca 35% textilního odpadu se zpracuje pro průmyslové využití (automobilový a stavební průmysl) a zbylých cca 15% je odpad, který se termicky zhodnocuje ve spalovně komunálního odpadu v Brně.

V současné době je ve městě umístěno 10 kontejnerů v lokalitách pro občany obvyklých (u sběrných míst na tříděný odpad) a jeden klecový kontejner na sběrném dvoře na ul. Olomoucká.

Na základě dohody společnost TextilEco a.s. poskytuje městu Svitavy textil, který je dále využit v sociální oblasti. Množství a druh textilu je poskytováno dle aktuálních potřeb města za účelem sociální pomoci občanům využívajících služeb azylových domů, případně občanům bez domova, a to především v zimním období.

Tabulka 4.7 Umístění kontejnerů na textilní odpad

Poř. č.	Umístění
1.	sídliště Družba u prodejny Qanto
2.	sídliště Lány - Svitavská ulice u Koloniálu
3.	sídliště Lány - Větrná ulice vedle pošty
4.	ulice U Stadionu před budovou Svitapu
5.	ulice Lázeňská před řadovými patrovými garážemi
6.	ulice Chelčického u č.o. 2
7.	ulice Milady Horákové, parkoviště pod školní jídelnou, vedle trafiky
8.	sídliště Antonína Slavíčka – před č.p. 30
9.	ulice Ruská – parkoviště před DTP centrem
10.	sběrný dvůr na ulici Olomoucká – klecový kontejner
11.	ulice Pražská – před restaurací u Zubra (nový model kontejneru tučňák)

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Za rok 2022 bylo v těchto kontejnerech vytríděno 42,7 tun oděvů (katalogové číslo odpadu podle vyhlášky 93/2016 Sb. 20 01 10), zejména textilu, což činí průměrně 3,56 tun na měsíc.

4.8 VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE 2022 A DALŠÍ PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY

V roce 2022 bylo vybudováno nové kontejnerové stání na tříděný a komunální odpad na ulici Habrová. V roce 2021 byl zahájen individuální sběr plastového odpadu od rodinných domů a bude zavedena evidence sběrných nádob na směsný komunální odpad s cílem naplnit legislativní požadavky na vyšší separaci a recyklaci složek směsného komunálního odpadu danou novým zákonem o odpadech č. 541/2020 Sb. Do projektu se zatím zapojilo kolem 1.200 domácností. V roce 2023 se plánuje stavba nového kontejnerového stání na ulici Lánská a rozšíření kontejnerového stání na ulici Antonína Slavíčka.

4.9 KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA

K zahájení provozu komunitní kompostárny, jejíž provoz zajišťuje společnost SPORDES Svitavy s.r.o., došlo v březnu roku 2015. Za rok 2015 bylo na kompostárně zpracováno celkem 1.715,96 tun biologicky rozložitelného materiálu (tráva, listí, větve, rostlinné zbytky, dřevní štěpka, atd.). V roce 2016 celkové množství činilo celkem 2.208,40 tun, v roce 2017 bylo celkové množství 1.880,4 tuny, v roce 2018 bylo zpracováno celkem 2.160,38 tun, v roce 2019 pak 2.072,62 tun, v roce 2020 2.458,44 tun, v roce 2021 2.234,11 tun a v roce 2022 2.282,88 tun biologicky rozložitelného rostlinného materiálu.

Tabulka 4.8 Přehled přijatého a zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu na komunitní kompostárnu a výdej hotového kompostu za roky 2019-2022 (v tunách)

Původ biologicky rozložitelného odpadu	2019	2020	2021	2022
SPORDES Svitavy s.r.o. (veřejná zeleň)	789,33	847,89	823,05	780,44
LIKO SVITAVY a.s. (občané města Svitavy)	348	531,58	435,61	452
Velkoobjemové kontejnery na odpad ze zeleně (občané města Svitavy)	935,29	1.078,97	975,45	1.050,44
Zpracováno celkem za rok	2.072,62	2.458,44	2.234,11	2.282,88
Celkový výdej kompostu za rok	1.350,52	667,52	268,1	650,35

Zdroj: SPORDES Svitavy s.r.o.

4.10 VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD

V roce 2015 město Svitavy pořídilo 10 kusů velkoobjemových kontejnerů, které slouží občanům k odkládání odpadů ze zeleně. Pro umístění těchto kontejnerů byly na území města vytipovány lokality, kam budou postupně umístěny. Jedná se především o lokality v blízkosti zahrádkářských kolonií a částí města s velkým počtem zelených ploch.

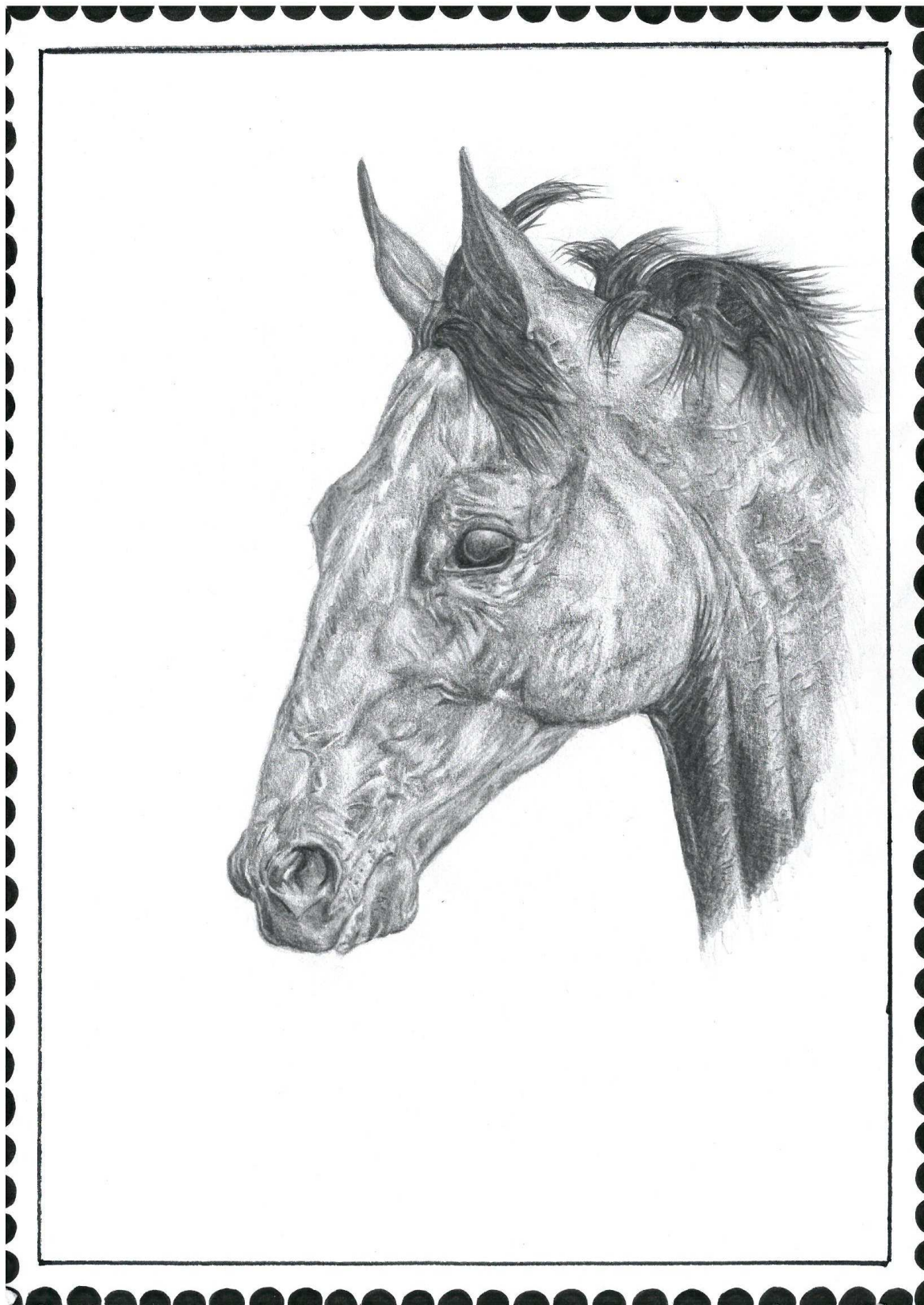
Tímto krokem dojde k rozšíření možností obyvatel města odevzdat bioodpad z údržby soukromých zahrad, jako je tráva, listí, květiny, plevel, zbytky rostlin, odřezky stromů a keřů, štěpka, spadané ovoce apod. Tyto odpady budou následně zpracovány na komunitní kompostárně.

Od roku 2015 byly zřízeny tyto plochy, kam byly umístěny velkoobjemové kontejnery:

- na ulici Gruzínská
- parkoviště u hráze rybníka Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Stezky)
- parkoviště u chaty Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Rosničky)
- zahrádkářská kolonie Za Jatkami
- křižovatka ulic Zadní a U Větrolamu (Svitavy – Lačnov)
- ulice Zadní (za bývalou pivnicí U Milana)
- zahrádkářská kolonie Stará kolonie (za kojeneckým ústavem)
- zahrádkářská kolonie U Langrova lesa
- u zahrádkářské kolonie Na Pláži (u rybníka Rosnička)
- ulice Gorkého (vedle kontejnerového stání)
- parkoviště u Lačnovské cyklostezky (u zahrádkářské kolonie U Dolního rybníka)
- U Dolního rybníka na p.č. 2402/10 v k.ú. Moravský Lačnov
- za Kojeneckým ústavem a u Langrova lesa
- na ulici Svitavská (u Kapličky)
- na ulici Olomoucká.

V roce 2022 bylo vybudováno nové kontejnerové stán pro bioodpad na ulici Habrová.

„Ekoznámka 2023“ – Zvířata kolem nás

Natálie Z., ZŠ Svitavy, náměstí Míru 73

5 ZVÍŘATA KOLEM NÁS

5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ

Město Svitavy se snaží řešit problematiku opuštěných psů, pohybujících se v katastrálním území města, provozem městského útulku pro opuštěné psy. Ten se od počátku roku 2021 nachází opět ve Svitavách, a to v areálu Základní kynologické organizace Svitavy v Lačnově. Do konce roku 2020 se městský útulek nacházel v Záchrané stanici volně žijících zvířat ve Vendolí. V současnosti je kapacita městského útulku maximálně 10 psů. K dispozici je 5 venkovních kotců, karanténní kotec, a také vnitřní kotce umístěné ve stavební buňce, která je vytápěná.

V roce 2022 bylo v městském útulku umístěno celkem 11 psů. Z tohoto počtu byli 4 psi předáni náhradním majitelům na základě darovací smlouvy. Celkem 6 psů bylo navraceno zpět jejich původním majitelům. Jeden pes zatím stále v útulku zůstává, neboť se ještě nenašel zájemce o jeho osvojení. Psi, o které se nepřihlásí původní majitelé, jsou nabídnuti prostřednictvím facebookového profilu městského útulku pro opuštěné psy k osvojení. Osvojení probíhá podpisem darovací smlouvy. Náhradní majitel obdrží spolu s veterinárně ošetřeným a nově i čipovaným psem také očkovací průkaz, popř. instrukce, jak má o psa pečovat.

Občan s trvalým bydlištěm ve Svitavách, který si osvojí psa z městského útulku, přihlásí jej do 15 dnů do evidence psů na odboru financí MěÚ Svitavy, kde je mu přidělena evidenční známka a poskytnuty sáčky na psí exkrementy, je dle obecně závazné vyhlášky města Svitavy č. 5/2019 o místním poplatku ze psů (účinné od 1.1.2020) trvale osvobozen od poplatku ze psa. Pro psy odchycené v jiných obcích není městský útulek určen, a tedy se na takové psy toto osvobození od poplatku nevztahuje.

5.2 KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY

Znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy se město snaží eliminovat postupným rozšiřováním sítě speciálních košů. V roce 2018 byla dokončena obnova starých plechových košů za nový typ plastových košů se samostatnými zásobníky na papírové sáčky (započatá již v roce 2017) s doplněním nových lokalit dle požadavků chovatelů. Od dokončení obnovy je chovatelům k dispozici již 100 ks košů na psí exkrementy ve městě i lokalitách mimo obytnou část, využívaných k rekreaci a sportu.

Na základě zkušeností a návrhů občanů, i s ohledem na rozvoj města a novou výstavbu, budou připravovány další lokality. Při výběru lokalit však musíme zohlednit například umístění inženýrských sítí v zelených plochách, přístupnost lokality pro obsluhu apod. Proto nelze vyhovět všem požadavkům. Návrhy na nová místa pro umístění košů, ale také pro připomínky, kde chybí sáčky nebo není dostatečná frekvence vyvážení košů, mohou občané využívat, kontakty uvedené na samolepkách umístěných na koších (tel. 461 550 242, e-mail: psi@svitavy.cz).

U všech košů jsou zásobníky na papírové sáčky. Zároveň však mohou chovatelé používat igelitové sáčky, které jsou zdarma k dispozici na MěÚ Svitavy, odboru financí, v budově T. G. Masaryka 25. Zde si je mohou vyzvednout nejen při placení ročního poplatku, ale kdykoli v průběhu roku. Vyvážení košů a doplňování papírových sáčků zajišťuje SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

Na dodržování čistoty se zaměřují také strážníci městské policie.

5.3 ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI REGIONU

Nejvíce ornitologicky hodnotnějších pozorování z roku 2022 pochází tradičně z ploch zdejších rybníků. Z vodních druhů upoutali ptáci brodiví. V průběhu většiny hnízdního období se jak na svitavském Lánském rybníku, tak na Novém rybníku u Opatova, pohyboval v rákosinách bukač velký. Obě lokality od let 2021-2022 řadíme mezi hnízdní prostředí příbuzného bukáčka malého, který si hnízda staví rovněž v rákosových porostech. Mezi zajímavé záznamy ze skupiny vrubozobých vodních druhů ptáků patří měsíční výskyt v červnu a červenci samce poláka malého na svitavském Horním rybníku nebo již opakovaná úspěšná vyhnízdění párů husy velké na rybníku Hvězda u Opatova.

Na Lánském rybníku se mimořádně podařilo vyvést svá mláďata hned šesti párům potápky roháče. Skupinu potápek velmi dobře reprezentovalo pozorování dvou potápek žltorohých, které se začátkem listopadu na svém tahu zastavily na hladině svitavského Horního rybníka. V květnu se hned čtyři potápky rudokrké vyskytovaly na rybníku Hvězda. Příbuzné potáplice (severní a malá) se v minulém roce v tahovém podzimním období daly zastihnout především na rybnících u Opatova. Jarní měsíce duben a květen prostor nad hladinou rybníků zdobilo poletování a lov potravy různých druhů rybáků. Na Horním rybníku to byli dva rybáči velkozobí, nad rybníkem Hvězda opravdové hemžení přibližně 200 rybáků černých nebo zdejší pozorování třech rybáků bahenních a čtyř rybáků bělokřídlých. Ze zajímavějších druhů vodních chřástalů byli vidět chřástal kropenatý a malý, oba na malém rybníčku Hvězdička u Opatova.

I někteří dravci jsou zaznamenáváni v prostoru rybníků, kde se na jarním průtahu podařilo sledovat dokonce šest majestátních orlovců říčních na rybníku Hvězda. V čase končícího léta a začátku podzimu se v polích dají zastihnout i menší hejna luňáků červených, motáků pochopů a lužních. U Vendolí jsme v tomto období dokumentovali pohyb vzácného orla křiklavého. Zajímavé údaje se podařilo zjistit také u sokolovitých dravců. Na konci léta to byli poštolky rudonohé a sokol stěhovavý u Vendolí. Všichni dravci na polích hledají potravu, která se jim při pracích nabízí především pro jejich pozdější putováním do zimovišť.

Poměrně raritní byl také jarní odchyt dudka chocholatého v rámci pravidelné odchytové kroužkovací akce na Lánském rybníku. Kvalitu zdejší lokality dokazují sledování i větších hejn (80-150 jedinců) strnadů lučních od podzimu do jara. Také to, že tento rybník je jedinou vodní plochou v našem regionu, kde hnízdí i několik párů pěvce slavíka modráčka.

5.4 ZPRÁVA O VÝSKYTU VZÁCNÝCH SAVCŮ, PLAZŮ, OBOJŽIVELNÍKŮ, RYB A BEZOBRATLÝCH

Ze savců je zajímavý návrat bobra evropského (*Castor fiber*) na Lánský rybník. Ten odtud zmizel během roku 2019. Loňský rok však přinesl jak pravidelné pozorování 1 až 2 ex., tak výskyt nových pobytových stop. Na stejné lokalitě byly nalezeny také otisky končetin vydry říční (*Lutra lutra*). Z menších savců je třeba zmínit netopýry. Mezi klasické druhy intravilánu patří netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*) a netopýr severní (*Eptesicus nilsonii*). Jejich letním koloniím na ulicích Dimitrova a Bratří Čapků je proto třeba věnovat zvláštní pozornost. Dále byli z méně častých druhů zjištěni též netopýři Brandtův (*Myotis brandtii*) a hvízdaví (*Pipistrellus pipistrellus*). V následujících letech by mohlo být zajímavé provést chiropterologický průzkum parků, jimž dosud nebyla věnovaná dostatečná pozornost.

Dále bych doporučoval sledovat výskyt myšice temnopásé (*Apodemus agrarius*), jež se v posledních letech více objevuje v okolí města.

Plazi ve městě běžně zastupuje užovka obojková (*Natrix natrix*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*). Další druhy se dosud pravidelně potvrdit nepodařilo. Byť užovka hladká (*Coronella austriaca*) je v současné době zjišťována v Hradci nad Svitavou a zmije obecná (*Vipera berus*) v Opatově. Dosud nebyl pozorován ani typický exemplář slepýše východního (*Anguis colchica*), jenž byl od slepýše křehkého oddělen teprve nedávno. Celkově je plazům, společně s rybami, věnována poměrně malá pozornost a je žádoucí se na ně v budoucnu více zaměřit.

Z obojživelníků je důležitý výskyt kuňky obecné (*Bombina bombina*) na mokřině u Lánského rybníka. Zde v loňském roce sice nebyla doložena blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), jež byla na lokalitě objevena v roce 2020. Naštěstí již byla opakovaně zjištěna v dosud neskončeném roce 2023. Špatným jevem je naopak úbytek ropuchy zelené (*Bufo viridis*) přímo na rybníce. Tato žába však byla nově objevena v pískovcovém lomu mezi Svitavami a Vendolím. Z dalších nálezů je cenný odchyt skokana krátkonohého (*Pelophylax lessonae*) na nové lokalitě v prameništi řeky Svitavy. Lesy ve směru na Kukle jsou, stejně jako Vodárenský les, stále domovem čolka horského (*Ichthyosaura alpestris*). V budoucnu bude zajímavé sledovat možný výskyt skokana štíhlého (*Rana dalmatina*), který aktuálně přibývá v Hradci nad Svitavou. Bohužel se stále nepodařilo objevit nové lokality skokana ostronosého (*Rana arvalis*), jenž se v první dekádě tohoto století rozmnožoval ve Svitavském rybníku.

Ryby jsou stále málo prozkoumanou skupinou, když nepočítáme ty vysazované v rybnících. Podzimní odchyt přesto potvrdil stálý výskyt mřenky mramorované (*Barbatula barbatula*) ve Vodárenském lese. Zajímavá by mohla být situace na Svitavě, v níž byl již v Hradci nad Svitavou zjištěn jelec tloušť (*Squalius cephalus*). Zvýšená pozornost by měla být v budoucnu věnována také invazní střevliče východní (*Pseudorasbora parva*). Ta se totiž již prakticky plošně vyskytuje na jihu Svitavska.

Z bezobratlých bych potom vypíchnul srpnový nález kudlanky nábožné (*Mantis religiosa*) na louce u Lánského rybníka. Jde totiž o další důkaz postupného pronikání tohoto šířícího se druhu do Svitavského regionu. Celkově je u bezobratlých poměrně složité detailněji popisovat situaci, neboť pro naši oblast chybí centrální databáze a nedochází ani ke spolupráci více biologů na jejím vytvoření.

„Ekoznámka 2023“ – Město Svitavy

Nella M., ZŠ Svitavy, náměstí Míru 73

6 DODATKY

6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY

Základní působnost odboru životního prostředí MěÚ Svitavy jako obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností na úseku životního prostředí a zemědělství je uvedena v následujícím přehledu:

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. zejména

- vydává povolení k nakládání s vodami, jeho změnu nebo zrušení (odběr podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod do vod podzemních a povrchových, vzdouvání a akumulace vody)
- vydává stavební povolení k vodním dílům
- vydává společná povolení
- vydává závazná stanoviska v rámci společných povolení
- vydává povolení k některým činnostem (práce v ochranných pásmech vodních toků a vodních zdrojů)
- vydává souhlas podle § 17 a vyjádření podle § 18 ke stavbám, ke kterým nevydává své povolení
- vede vodoprávní evidenci, vyhlašuje ochranná pásma, vyhlašuje zátopová území, činí opatření k ochraně množství a jakosti vod
- vydává opatření k nápravě podle § 42 vodního zákona
- činí opatření v souvislosti s ochranou před povodněmi, povodňovými plány
- je povodňovým orgánem obce a obce s rozšířenou působností
- ukládá pokuty za závažné porušení povinností vyplývajících z vodního zákona.

Podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. zejména

- povoluje výjimky z ochranných pásem vodovodů a kanalizací, ukládá povinnosti veřejné služby na svém správním obvodu, ukládá sankce, schvaluje kanalizační řady.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.

§ 76

(1) Obecní úřady

a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,

b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřené obecní úřady, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a 45 odst. 2; projednávají záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydávají

rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu podle § 47 odst. 1,

c) vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.,

§ 77

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydávají rozhodnutím, nebo pokud jde o blíže neurčený okruh osob, opatřením obecné povahy povolení k rozšiřování geograficky nepůvodního druhu nebo křížence, nejde-li o křížence zvláště chráněného druhu, do krajiny podle § 5 odst. 4 nebo 5,

f) stanovují rozhodnutím, nebo pokud jde o blíže neurčený okruh osob, opatřením obecné povahy opatření k regulaci nepůvodního druhu nebo křížence, nejde-li o křížence zvláště chráněného druhu, podle § 5 odst. 6,

g) zajišťují provedení opatření k regulaci nepůvodního druhu nebo křížence, nejde-li o křížence zvláště chráněného druhu, podle § 5 odst. 8,

h) rozhodují o stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

i) ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 3,

j) přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,

k) požadují údaje o paleontologických nálezech a žádají o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,

l) vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,

m) vydávají opatření obecné povahy, kterým se vyhláší přechodně chráněná plocha podle § 13 odst. 1 z jiného důvodu, než je ochrana zájmu chráněného v části páté tohoto zákona,

n) mohou vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

o) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

p) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

q) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

r) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a projednávají přestupky podle § 87 a 88,

s) uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadů.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vydávají závazná stanoviska z hlediska tohoto zákona k řízením podle zákona o myslivosti.

(4) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody, (např. shromažďují informace o výskytu invazních nepůvodních druhů, sledují stav ptačích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit, poskytují informace občanským sdružením, spolupracují s obcemi, poskytují jim požadované podklady, informace a potřebná vysvětlení k zásahům do přírody i způsobům jejich ochrany, zejména pokud takové zásahy mohou nepříznivě ovlivnit prostředí v obci nebo omezit výkon práv jejich obyvatel, vedou přehled informací, zjišťují údaje o stavu a vývoji přírodního prostředí, poskytují územně analytické podklady, vydávají stanoviska k pozemkovým úpravám a vyjádření k žádostem o poskytnutí příspěvku z dotačních programů týkajících se ochrany přírody a krajiny).

Podle zákona o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy č. 115/2000 Sb.

§ 10

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností po ohlášení škody způsobené vybranými zvláště chráněnými druhy a kormorány velkými neprodleně provedou místní šetření, sepíší protokol a zajistí vhodným způsobem důkazy. Tyto podklady předají neprodleně příslušnému orgánu ochrany přírody, tj. krajskému úřadu.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb. k 01.02.2022,**§ 15**

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) rozhoduje podle § 1 odst. 4 o tom, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu,
- b) uděluje podle § 2 souhlas ke změně trvalého travního porostu na ornou půdu,
- c) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého porušením povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. c) a d) a v § 3 odst. 4 až 6 a neplněním podmínek jím vydaného souhlasu,
- d) kontroluje plnění
 1. povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. b) až d) a § 3 odst. 4 až 6,
 2. podmínek jím vydaného souhlasu, včetně provádění rekultivací,
 3. jím uloženého opatření k nápravě,
- e) uděluje souhlas podle § 3a odst. 1 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vede evidenci jejich použití,
- f) ohledně erozního ohrožení zemědělské půdy podle § 3b pořizuje informace o zemědělské půdě a hodnotí její stav a tyto údaje předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy,
- g) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- h) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům s výjimkou regulačních plánů pořizovaných na základě zásad územního rozvoje,
- i) uděluje podle § 7 odst. 4 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací a vodních cest a jejich součástí nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,
- j) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře menší nebo rovné 1 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2,
- k) rozhoduje podle § 11 odst. 2 o odvodech za odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu,
- l) projednává přestupky podle tohoto zákona, není-li k jejich projednání příslušná inspekce,
- m) je dotčeným správním orgánem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře menší nebo rovné 1 ha, a
- n) vykonává státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb.**§ 11**

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k umístění, provedení a užívání stavby stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle jiného právního předpisu, např. stavebního zákona. Závazné stanovisko se nevydává k vodním dílům určeným pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jejichž podstatnou součástí jsou výrobky označované CE (pozn. označení CE dokládá, že výrobek byl posouzen před uvedením na trh Evropského hospodářského prostoru a splňuje legislativní požadavky EU).

(4) Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení o umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak.

§ 16

(5) Obec může vyhláškou stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle zákona o odpadech. Při stanovení podmínek nebo zákazu obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, úrovni znečištění ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby.

§ 24

Projednává přestupky podle zákona o ochraně ovzduší.

Podle zákona o odpadech č. 541/2020 Sb.,**§ 146**

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) vede a zpracovává evidenci jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona,

b) kontroluje, jak jsou dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí správních orgánů ve všech oblastech působnosti tohoto zákona, s výjimkou oblastí, v nichž je podle § 147 odst. 1 písm. a) ke kontrole příslušný obecní úřad, a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

c) může zabezpečit odpad, který ohrožuje nebo poškozuje zdraví lidí nebo životní prostředí, před únikem škodlivin do okolního prostředí nebo zajistit odklizení takového odpadu včetně jeho předání do zařízení určeného pro nakládání s odpady, a to na náklady odpovědné osoby; při správě placení těchto nákladů se postupuje podle daňového řádu,

d) může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce odpadu nemá zajištěno převzetí odpadů, které produkuje, osobou oprávněnou k převzetí daného druhu a kategorie odpadu, a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí nebo zdraví lidí, a

e) vydává stanovisko k územním plánům a regulačním plánům podle stavebního zákona z hlediska odpadového hospodářství.

(2) Pokud tímto zákonem nebo jiným právním předpisem není stanoveno jinak, je k rozhodování podle odstavce 1 místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu je provozována činnost nebo se nachází movitá věc, které se rozhodnutí týká.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává

a) z hlediska nakládání s odpady nebo vedlejšími produkty závazné stanovisko k terénním úpravám a k odstranění stavby podléhající ohlášení nebo povolení podle stavebního zákona; v závazném stanovisku může stanovit podmínky, které zajistí ochranu zdraví a životního prostředí a zajistí vysokou míru recyklace produkovaných odpadů,

b) vyjádření z hlediska nakládání s odpady ke změně dokončené stavby podléhající ohlášení nebo povolení podle stavebního zákona a

c) vyjádření ke zřízení zařízení určeného pro nakládání s odpady a k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého.

(4) Závazné stanovisko a vyjádření podle odstavce 3 obsahuje posouzení žádosti z hlediska jejího souladu s povinnostmi vyplývajícími z tohoto zákona a prováděcích právních předpisů.

(5) Vyjádření a závazné stanovisko podle odstavce 3 vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má být realizován příslušný záměr.

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb.,

§ 48

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje:

- a) o pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 3),
 - b) o prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 4),
 - c) o dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha (§ 12 odst. 3),
 - d) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),
 - e) o povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese (§ 20 odst. 4),
 - f) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - g) o uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené (§ 22 odst. 1 a 2),
 - h) o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 32 odst. 2),
 - i) o výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 4),
 - j) o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích (§ 34 odst. 4),
 - l) o pověření nebo zrušení pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 6),
 - m) o přestupcích podle tohoto zákona,
 - n) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
 - o) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud nepřesahují jejich správní obvod.
- (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností
- a) vede evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu (§ 12 odst. 2),
 - b) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
 - c) vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2),
 - d) zajišťuje zpracování osnovy (§ 25 odst. 1),
 - e) povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče (§ 31 odst. 2),
 - f) povoluje výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur (§ 31 odst. 6),
 - h) soustřeďuje údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupuje je pověřené organizační složce státu,
 - i) vykonává dozor nad dodržováním zákona o lesích, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1),
 - j) vydává opatření obecné povahy o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jeho správní obvod (§ 19 odst. 4 a 5), a
 - k) vydává opatření obecné povahy o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jeho správní obvod (§ 32 odst. 4).

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle zákona o lesích a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Podle zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. d) – Vydává předchozí souhlas k zavádění dalších druhů zvěře v honitbě

§ 5 odst. 2 – Vydává souhlas s vypouštěním zvěře do honitby

§ 6 odst. 1 – Rozhoduje o konání chovatelské přehlídky trofejí, ustavení hodnotitelské komise, svěřeni pořádání myslivecké organizaci

§ 7 odst. 2 – Vydává souhlas k dočasnému držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen, stanovuje podmínky pro výkon této činnosti

§ 9 odst. 2 – Ve sporech rozhoduje o umístění slániska, napajedla nebo zařízení pro přikrmování zvěře na pozemcích vlastníků

§ 9 odst. 3 – Na žádost uživatele honitby omezuje nebo zakazuje vstup do honitby nebo jejích částí, omezuje jízdu na koni a tažnými psy a jinou zájmovou nebo sportovní činnost

§ 9 odst. 4 – Spolupracuje s dalšími orgány státní správy při povolování hromadných akcí v přírodě, a sděluje těmto orgánům požadavky potřebné k ochraně zvěře a jejích životních podmínek

§ 11 odst. 5 – Rozhoduje o krmení zvěře na náklady uživatele honitby, pokud zjistí, že zvěř trpí hladem, a nezjedná-li uživatel po výzvě okamžitou nápravu

§ 12 odst. 2 – Ustanovuje mysliveckou stráž na období 10 let

§ 13 odst. 2 – Zrušuje ustanovení myslivecké stráže ve stanovených případech

§ 16 odst. 4 – Poskytuje náhradu škody, způsobenou mysliveckou stráží, osobě, která poskytla pomoc myslivecké stráží, nebo způsobené v souvislosti s touto pomocí

§ 18 odst. 1 – Vydává rozhodnutí o uznání honitby, splňuje-li návrh podmínky stanovené v § 17, v rozhodnutí uvádí náležitosti podle § 29 odst. 3

§ 20 – Registruje honební společenstva

§ 25 – Provádí výmaz honebního společenstva

§ 28 odst. 1 – Vede rejstřík honebních společenstev s náležitostmi

§ 28 odst. 2 – Vydává na požádání úřední potvrzení o zápisu do rejstříku honebních společenstev nebo o tom, že zápis není proveden

§ 28 odst. 3 – Zapisuje do rejstříku honebních společenstev předepsané údaje

§ 30 odst. 1 – Rozhoduje o přičlenění honebních pozemků, které netvoří vlastní nebo společenstevní honitbu

§ 30 odst. 2 – Určuje výši náhrady za přičleněné honební pozemky, nedohodnou-li se o tom zúčastněné osoby

§ 31 odst. 1 – Povoluje změnu honitby vyrovnáváním hranic nebo výměnou honebních pozemků, vyžadují-li to zásady řádného mysliveckého hospodaření

§ 31 odst. 4 – Rozhoduje o změně honitby vyplývající ze změn vlastnictví honebních pozemků na žádost vlastníka honebních pozemků

§ 31 odst. 5 – Rozhoduje o změně minimálních nebo normovaných stavů zvěře pro danou honitbu

§ 31 odst. 6 písm. e) – Rozhoduje o zrušení obory, není-li ohrazení obory funkční a nezjedná-li držitel honitby v přiměřené lhůtě nápravu

§ 33 odst. 6 písm. h) – Rozhoduje o zániku smlouvy o nájmu honitby v případě, kdy porušením dojde k vážnému ohrožení životního prostředí nebo poklesu počtu zvěře pod stanovené minimální stavy

§ 34 odst. 1 – Vede evidenci honiteb a jejich využití

§ 34 odst. 2 – Vede evidenci mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží a loveckých psů

§ 35 odst. 6 – Ustanovuje a odvolává myslivecké hospodáře

§ 36 odst. 1 – Nařizuje nové konečné sčítání zvěře

- § 36 odst. 3 – Rozhoduje o plánu, nedohodne-li se na něm držitel a uživatel honitby, určí jej na návrh některého z nich
- § 36 odst. 4 – Kontroluje plnění plánů mysliveckého hospodaření
- § 36 odst. 5 – Vyjadřuje se k lovu samičí a samčí spárkaté zvěře do stáří 2 let
- § 38 odst. 2 – Zpracovává statistické hlášení o myslivosti za honitby ve své územní působnosti
- § 39 – Povoluje nebo ukládá úpravu stavů zvěře
- § 40 – Povoluje lov zvěře mimo dobu lovu
- § 41 odst. 1 – Povoluje lov na nehonebních pozemcích
- § 45 odst. 2 – Při úpravě stavu zvěře může povolit některé zakázané způsoby lovu
- § 47 odst. 1 – Vydává lovecký lístek
- § 47 odst. 5 – Odebírá lovecký lístek
- § 49 odst. 1 – Vydává zúčtovatelné plomby uživatelům honiteb
- § 54 odst. 1 – Rozhoduje v pochybnostech o tom, která plodina je vysokocenná
- § 61 odst. 2 – Provádí dozor nad dodržováním zákona o myslivosti
- § 63 – Rozhoduje o přestupcích u fyzických osob
- § 64 – Rozhoduje o přestupcích u právnických a podnikajících fyzických osob

Podle zákona o rybářství č. 99/2004

Obecní úřad obce s rozšířenou působností podle § 20

- 1)) Na návrh vlastníka nebo uživatele rybářského revíru obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanovuje, odvolává či zrušuje rybářskou stráž a vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti.
- 2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává a odebírá rybářské lístky.
- 3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností projednává přestupky podle zákona o rybářství.

Podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění účinném do 31. 12. 2026

§ 24 Obce

- (1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.
- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro volné pobíhání psů.

§ 24a Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- (1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností
 - a) rozhodují o zvláštním opatření podle § 28a a § 28b a o předběžné náhradní péči podle § 28c, včetně náhrady nákladů za toto opatření,
 - b) plní další úkoly v ochraně zvířat stanovené tímto zákonem a zvláštními právními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat, a
 - c) vyžadují opis z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů nebo výpis z Rejstříku trestů v řízení o zvláštním opatření podle § 28a; žádost o vydání opisu z evidence přestupků a výpisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence přestupků a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty podané podle § 22 odst. 1 písm. m), a po vydání rozhodnutí ve věci, usnesení o odložení věci nebo usnesení o zastavení řízení je bezodkladně zaslat příslušné krajské veterinární správě; to platí i v případech, kdy nebylo správní řízení zahájeno na základě podnětu příslušné krajské veterinární správy s výjimkou řízení o přestupku uvedeného v odstavci 4.

Totéž platí pro rozhodnutí vydaná v řízení o odvolání, v přezkumném řízení a při obnově řízení a vydání nového rozhodnutí.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o přestupku odborné vyjádření krajské veterinární správy, které je pro toto řízení závazné. Je-li řízení zahájeno z podnětu krajské veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, další odborné vyjádření se nevyžaduje.

(4) Odborné vyjádření podle odstavce 3 se nevyžaduje v řízení o přestupku spočívajícím v porušení

a) zákazu opustit zvíře podle § 4 odst. 1 písm. t),

b) povinnosti mít osvědčení o odborné způsobilosti nebo osvědčení o způsobilosti,

c) povinnosti vést a uchovávat záznamy nebo evidenci podle § 5a odst. 6, § 8b odst. 3, § 12f odst. 4, § 13 odst. 10, § 13a odst. 3, § 14b odst. 3, § 14c odst. 3, § 14d odst. 3, § 15d odst. 8, § 15g odst. 6, § 17g odst. 1 a 2, § 17h odst. 1 a 2, § 18h odst. 3 a 4,

d) povinnosti zajistit, aby zvíře jednoho chovatele nezranilo ani neusmrtilo zvíře jiného chovatele,

e) povinnosti podle § 7a odst. 2 a 4,

f) povinností pořadatele podle § 8 odst. 3,

g) povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete,

h) povinnosti oznámit nejpozději 30 dnů před zahájením nebo ukončením podnikání výkon živnosti, druhy a počty zvířat příslušné krajské veterinární správě a doložit, jakým způsobem bude zabezpečena péče o zvířata, jejich zdraví a pohodu v případě zahájení činnosti podle § 13a odst. 1, nebo

i) povinnosti poskytnout bezplatně kupujícímu v písemné podobě správné a podrobné informace o podmínkách chovu, včetně způsobu krmení, a péči o zdraví a pohodu kupovaného zvířete podle § 13a odst. 4.

6.2 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE

V následujícím přehledu uvádíme soupis nezávislých ekologických organizací se sídlem ve Svitavách. Přehled je řazen v abecedním pořadí.

6.2.1 ASOCIACE BRONTOSAURA SVITAVY – DĚTSKÝ ODDÍL PŘESLIČKA

Hlavní náplň činnost: Svitavský oddíl Asociace Brontosaura je organizací sdružující děti a mládež se zájmem o přírodu, turistiku, cestování a prázdninovou činnost.

Působnost: Svitavsko.

Adresa: náměstí Míru 80, Svitavy.

6.2.2 LAVITA

Hlavní náplň činnost: ochrana přírody a krajiny, životního prostředí, zdraví, památek, kulturních hodnot a krajinného rázu urbanizované i neurbanizované krajiny, ochrana zeleně v obcích, zapojení mládeže do veřejně prospěšných aktivit, bezplatná poradenská a informační činnost v oblasti ochrany životního prostředí a ekologicky šetrného hospodaření firem a domácností apod.

Působnost: sdružení působí na celém území České republiky.

Adresa sdružení: náměstí Míru 61/41, Svitavy.

6.2.3 SVITAVANÉ Z.S.

Hlavním účelem spolku je ochrana přírody, ekologie, organizace a pořádání aktivit směřujících k odstranění negativních vlivů civilizace na životní prostředí, včetně osvětové činnosti, chov a lov ryb a vodních organismů, provozování aquakultury, provozování a podpora rybářského sportu, provozování a pořádání sportovních a kulturních akcí se zapojením široké veřejnosti do této činnosti v rámci volnočasových aktivit, pořádání besed, kurzů, seminářů a lektorská činnost vztahující se k oblastem činnosti spolku.

Působnost: Březová nad Svitavou, Bohuňov, Radiměř, Želivsko, Brněnec, Rohozná, Banín, Dětřichov, Rozhraní, Bělá nad Svitavou, Chrastavec, Rudná, Kukle, Kamenná Horka, Sklené, Hradec nad Svitavou, Koclířov, Študlov, Javorník, Lavičné, Vendolí, Opatovec, Mikuleč, Vítějeves, Karle, Opatov, Svitavy, Pohledy.

Sídlo spolku: Vítězná 897/7, Předměstí, 568 02 Svitavy.

Předsedkyně: Stanislava Čížková.

6.2.1 ZO ČSOP RYBÁK

Hlavní náplň činnosti: Monitoring rostlin, ptáků, obojživelníků a netopýrů, popřípadě i některých dalších vybraných skupin organismů (motýli). Praktická ochrana rostlin, ptáků, obojživelníků, netopýrů a některých dalších skupin organismů. Managementové zásahy v přírodě ve prospěch ohrožených lokalit a druhů organismů. Realizace záchranného transferu obojživelníků v Hradci nad Svitavou. Péče o zvláště chráněná a významná území přírody na Svitavsku. Pořádání soutěží a terénních akcí pro žáky, studenty a veřejnost (Ptačí festival, Vítání ptačího zpěvu, Uklidme svět, Setkání s přírodou apod.). Účast ve správních řízeních. Neperiodické vydávání zpravodaje KonSterna.

Působnost: Anenská Studánka, Banín, Benátky, Bohuňovice, Bor u Skutče, Boršov, Budislav, Bystré, Cerekvice n. Loučnou, Čistá, Čtyřicet Lánů, Damník, Dětřichov, Dlouhá Loučka, Hamry, Hartmanice, Helvíkov, Hlásnice, Horky, Horní Hynčina, Hradec nad Svitavou, Chmelík, Chotěnov, Chotovice, Janov, Jarošov, Javorník, Jedlová, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kozlov, Křenov, Kunčina, Kukle, Květná, Lažany, Litomyšl, Nová Ves u Jarošova, Lubná, Mikuleč, Mladějov, Moravský Lačnov, Nová Ves u Moravské Třebové, Nové Hrady, Muzlov, Nedošín, Nová Sídla, Nová Ves, Opatov, Opatovec, Ostrý Kámen, Pazucha, Pohledy, Poříčí, Proseč, Předměstí, Příluka, Radiměř, Rohozná, Rychnov, Řídký, Říkovice, Sebranice, Sedliště, Semanín, Sklené, Strakov, Stašov, Svitavy, Svojanov, Starý Svojanov, Tržek, Trpík, Trpín, Trstěnice, Třebařov, Třebovice, Vendolí, Zderaz a Zrnětín.

Adresa zařízení ZO ČSOP: Mgr. Jiří Mach, předseda, Dimitrovova 1962/29, Svitavy.

6.3 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2022

V tabulce 6.1 jsou uvedeny investice do životního prostředí financované z městského rozpočtu nebo rozpočtu organizací městem zřízených.

Tab. 6.1 Investice do životního prostředí v roce 2022

Akce	Výše finančních prostředků (v tis. Kč vč. DPH)	Garant
celoplošná deratizace, deratizace kanalizace	409,8	OŽP

rekonstrukce jednotné kanalizace na ul. Dimitrovova	2.500,5	OŽP
rekonstrukce vodovodního řadu na ul. Tyrše a Fügnera	3.539,0	OŽP
rekonstrukce dešťové kanalizace na ul. Tyrše a Fügnera	2.435,8	OŽP
rekonstrukce splaškové kanalizace na ul. Tyrše a Fügnera	2.222,3	OŽP
přeložka vodovodního zásobovacího řadu z vodojemu Lány	8.064,6	OŽP
výstavba dešťové kanalizace ul. Habrová	6.056,6	OŽP
výstavba splašková kanalizace na ul. Habrová	2.373,2	OŽP
výstavba vodovodu na ul. Habrová	2.182,7	OŽP
pořízení překopávače kompostu na kompostárně	1.064,9	OŽP
pořízení analyzátoru amonných iontů na ČOV	619,4	OŽP
pořízení dmychadla na ČOV	478,8	OŽP
likvidace černých skládek, úklid kontejnerových stání	74,7	OŽP
mimořádný svoz plastů a papíru, mytí kontejnerů	1.104,1	OŽP
myslivost	25,1	OŽP
odborná správa městských lesů	157,3	OŽP
pěstební činnost v lesích	1.929,8	OŽP
údržba ploch v majetku města	166,5	OŽP
údržba zeleně založené v rámci akce Regenerace veřejně přístupné zeleně ve městě Svitavy	1.054,8	OŽP
výsadba ovocné aleje u poldru na Studeném potoce	240,3	OŽP
údržba zeleně na stadionu	589,9	OŽP
následná péče o zeleň na ulici Pražská, Sokolovská a Školní	418,0	OŽP
přípravné práce na rekonstrukci sběrného dvora	306,8	OŽP
rekonstrukce a výstavba kontejnerových stání na tříděný odpad	261,0	OŽP
opatření na zlepšení kvality vody v rybníku Rosnička	1.824,3	OŽP
navrtávky vodovodního řadu	59,6	OŽP
pytlíky na psí exkrementy	146,3	OŽP

veterinární péče, městský útulek pro opuštěné psy	216,2	OŽP
odchyt holubů, instalace zábran proti nasedání holubů	186,9	OŽP
úpravy lesních cest	116,9	OŽP
provoz sběrného dvora	389,5	OŽP
komunitní kompostárna	1.056,4	OŽP
dotace z grantového programu v oblasti OŽP	50,0	OŽP
příspěvek na ošetření významných stromů	67,7	OŽP
dotace mimo grantový program	58,0	OŽP
oprava zametacího stroje	140,4	OŽP
nákup ponorného čerpadla na čerpací stanici Lány	410,8	SVS
nákup vodoměrů	1.561,9	SVS
pořízení odbočení a uzávěrů vodovodních přípojek	137	SVS
oprava vodojemů	543,4	SVS
rekonstrukce vodovodu na ul. Tichá	2.050,9	SVS
péče o veřejnou zeleň	15.131,0	SPORT
úklid komunikací	9.148,5	SPORT
nákup samojízdné travní sekačky ETESIA	1.108,8	SPORT
nákup samojízdné travní sekačky AMAZONE	978,6	SPORT
finanční prostředky celkem	73.659,0	

Zdroj: OŽP MěÚ Svitavy

Vysvětlivky:

OŽP – odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

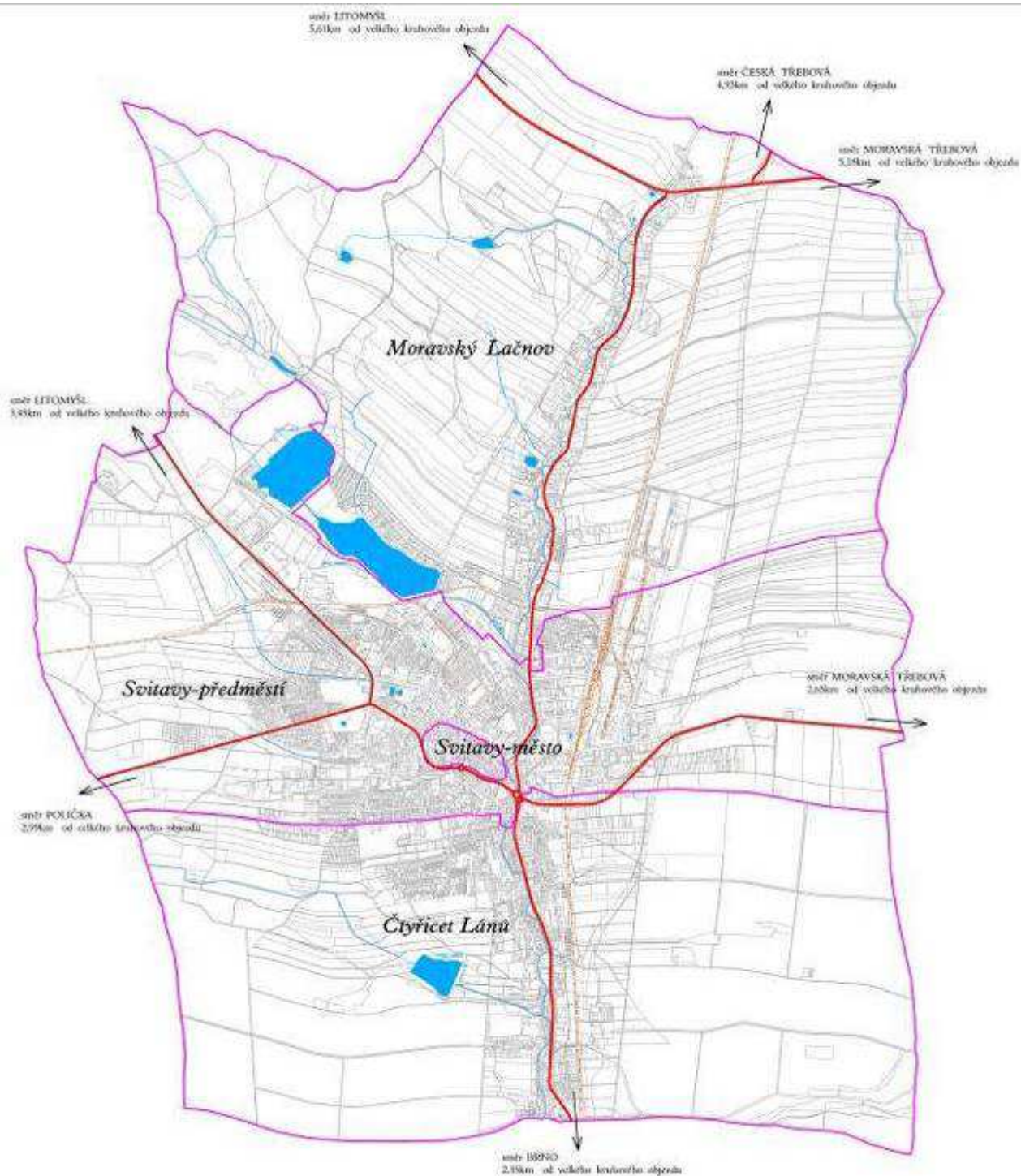
SPORT - SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

SVS – Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí

6.4 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY

Město Svitavy se skládá ze čtyř katastrálních území – Svitavy-město, Svitavy-předměstí, Moravský Lačnov a Čtyřicet Lánů. Celková rozloha města je cca 3.133,29 ha. Na obrázku 6.1 je znázorněna katastrální mapa města Svitavy.

Obrázek 6.1 Katastrální území města Svitavy

Vypracoval: Odbor výstavby MěÚ Svitavy, Úřad územního plánování

„Ekoznámka 2023“ – Životní prostředí a my

Bibiana Š., ZŠ Svitavy, náměstí Míru 73

7 ZÁVĚR

7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2022

Cílem této zprávy je popsat změnu životního prostředí ve Svitavách v období 1995 až 2022, analyzovat příčiny dosavadního vývoje a naznačit další vývoj.

7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2022

Rok 2022 můžeme označit z pohledu stavu životního prostředí ve Svitavách opět za stabilní, přičemž i v tomto roce došlo k vytvoření podmínek pro zlepšení tohoto stavu v příštích letech:

- ovzduší

Ve městě nejsou z dlouhodobého hlediska zaznamenány žádné větší problémy s kvalitou ovzduší.

- pitná voda

Průměrná hodnota obsahu dusičnanů v dodávané vodě odběratelům dosáhla v roce 2022 na 16,43 mg/l. Norma pro pitnou vodu v kojenecké kvalitě, dodávanou z vodovodního řadu, činí 20 mg/l.

V roce 2022 byla provedena rekonstrukce vodovodního řadu na části ulice Tyrše a Fügnera a ulici Tichá. V rámci podpory nové výstavby rodinných domů byl zbudován nový vodovod na ulici Habrová.

- odpadní voda

V roce 2022 byl zajišťován provoz kanalizace a čistírny odpadních vod (dále jen „ČOV“) v souladu s provozním řádem.

V rámci realizace investičních akcí byla provedena rekonstrukce části splaškové a dešťové kanalizace na ulici Tyrše a Fügnera a rekonstrukce části jednotné kanalizace na ulici Dimitrovova. V rámci podpory nové výstavby rodinných domů byly zbudovány nové části splaškové a dešťové kanalizace na ulici Habrová.

Provoz ČOV se vyznačoval poměrně vysokou stabilitou procesu a vysokou účinností čištění. Pozornost byla zaměřena především na odstraňování fosforu a dusíku z vypouštěných odpadních vod. Po celý rok pak probíhalo čištění odpadních vod ze sousedních obcí Hradec nad Svitavou, Radiměř a Vendolí.

Pro zefektivnění procesu kalového hospodářství a snížení energetické náročnosti ČOV bylo v roce 2022 zajištěno zpracování projektové dokumentace (dále jen „PD“) k žádosti o společné povolení na stavbu „ČOV Svitavy - solární sušárna kalů a úprava strojního odvodnění kalu a kogenerační jednotka“. V roce 2023 bude zajištěno vydání stavebního povolení tak, aby město mohlo požádat o finanční podporu z národních či evropských zdrojů.

- protipovodňová ochrana města

Pro zachycení vody v krajině jsou rozpracovány projektové dokumentace pro zbudování dalších suchých retenčních nádrží, dílčí úpravy vodních toků a revize nejproblematictějších míst se zatápním nemovitostí z městské kanalizace při přívalových srážkách.

Se Státním pozemkovým úřadem ČR je dohodnuta koordinace společných příprav na zbudování suchých retenčních nádrží ve východní části města, jako navazující opatření k zachycení povrchových vod nad připravovaným silničním obchvatem.

- rybník Rosnička

Rok 2022 byl pro Rosničku zcela neobvyklý a bude mít na rybník vliv několik následných let. Začátek sezony byl velmi slibný, kdy v květnu byly koncentrace fosforu na hranici stanovitelnosti. Ještě počátkem června byla koncentrace fosforu minimální a průhlednost vody dosahovala 120 cm.

V druhé polovině června však došlo ke skokovému navýšení koncentrací živin a organických látek, které pokračovalo ještě v červenci. Při naměřených koncentracích lze předpokládat bodový a cílený vnos fekálií v lokalitě pláž a v lokalitě odtok z retenční nádrže, ze kterých se znečištění šířilo. Lze tedy předpokládat, že vzhledem k extrémním koncentracím fosforu budou vysoké koncentrace fytoplanktonu s vysokým podílem sinic pokračovat i v nejbližším období.

Výše uvedené potvrzují i výsledky rozborů vod, provedených krajskou hygienickou stanicí, ze kterých vyplývá, že v roce 2022 byl rybník vhodný ke koupání jen v první polovině měsíce června. V závěru měsíce června již byl vydán zákaz koupání, který setrval po celou koupací sezonu.

- odpady

Celkové množství vyprodukovaných komunálních odpadů občany města Svitavy činilo v roce 2022 celkem 4.564,6 tun, což představuje meziroční snížení o 275,8 tun. Přestože je na skládkách ukládáno (popřípadě energeticky využito ve spalovně) velké množství komunálního odpadu, za rok 2022 celkem 3.330,7 tun, podíl vytríděných a znovu využitelných složek odpadu dosáhl v roce 2022 hodnoty 1.078,5 tun, což z celkového množství komunálního odpadu činí 23,6 %. Podíl vytríděných složek (papír, plasty, sklo) se proti roku 2021 snížil o cca 28,7 tuny, což je proti rokům minulým mírný pokles, který se dá vysvětlit neúplným započtením školních sběrů papíru v produkce města.

Míra třídění se započtením odpadů podle přílohy č. 19 vyhlášky č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady za rok 2022 činí pouze 32,09 %, pokud by komunitní kompostárna byla v odpadovém režimu, pak by podíl recyklovaných odpadů činil 49,25 %. Cíl stanovený zákonem č. 541/2020 Sb. o odpadech pro rok 2025 60 % a pro rok 2030 65 %.

S ohledem na požadavky občanů a technický vývoj v oblasti odpadového hospodářství byla v roce 2019 zpracována projektová dokumentace na rekonstrukci sběrného dvora a následně v roce 2020 zajištěno pravomocné stavební povolení. S ohledem na vysoké finanční náklady této akce, které na základě rozpočtu činí 12 mil. Kč, byla podána žádost o podporu ze Státního fondu životního prostředí ČR, a to formou dotace, která by měla činit částku ve výši 9,7 mil. Kč. V roce 2021 se pokračovalo s projektovou přípravou rekonstrukce sběrného dvora. Výběr zhotovitele a počátek realizace modernizace sběrného dvora se uskuteční v roce 2023.

- městská zeleň

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá přibližně 110 ha, přičemž z této rozlohy je cca 100 ha pravidelně udržováno společností SPORDES Svitavy s.r.o. Ve správě je po nedávné aktualizaci dat na 6.000 stromů, 3,5 km živých plotů a několik tisíc keřů. V roce 2022 bylo pokáceno 56 stromů. Zároveň bylo vysazeno 78 stromů a cca 300 keřů.

V jarních měsících roku 2022 byla provedena výsadba celkem 89 ovocných stromů podél obslužné komunikace u poldru na Studeném potoce (za bývalou pilou). Konkrétně bylo vysazeno 31 jabloní, 18 třešní, 30 slivoní a 10 hrušní.

7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH

Přes dosažené pozitivní výsledky dosud přetrvávají v oblasti životního prostředí ve Svitavách následující problémy:

- pitná a odpadní voda

Technický stav části vodovodů a kanalizací ve městě bohužel odpovídá jejich stáří. Vodovody vykazují ztráty vody a netěsné kanalizační stoky způsobují únik odpadních vod do vod podzemních nebo naopak při zvýšené hladině spodních vod způsobují nátok balastních vod na ČOV, což má nepříznivý vliv na technologický proces čištění.

V návaznosti na problematiku likvidace čistírenských kalů a energetickou náročnost procesu čištění odpadních vod bude na ČOV nutné zaměřit pozornost především na řešení problematiky kalového hospodářství a úspory elektrické energie.

- protipovodňová ochrana města

Přes provedená protipovodňová opatření nelze zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se Svitavy nacházejí v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých retenčních nádržích (poldrech) zachycována voda, která by jinak způsobila rozlívání vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. V současné době jsou vytipovány další vhodné lokality pro zbudování dalších suchých nádrží. Snahou bude zajistit zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních nebo evropských zdrojů.

- rybník Rosnička

Vzhledem k extrémním koncentracím fosforu v rybníku Rosnička lze očekávat, že budou vysoké koncentrace fytoplanktonu s vysokým podílem sinic pokračovat i v několika následujících letech.

I z tohoto důvodu byly v jarních měsících roku 2023 zahájeny přípravné práce na zpracování projektové dokumentace pro odbahnění rybníka. V rámci zpracování projektové dokumentace budou na základě rozborů sedimentu rozvozné plány na aplikaci tohoto materiálu na zemědělské pozemky v majetku města Svitavy. Odbahnění proběhne za vypuštění rybníka. Součástí díla bude i stabilizace dna rybníka pro zabránění možnosti uvolnění živin a staré kultury sinic. O stanovení termínu vlastní realizace bude rozhodnuto na základě stanovení ceny díla ze zpracované projektové dokumentace a dotačních možností na spolufinancování z národních či evropských zdrojů.

- odpady

Stále vznikají nové nepovolené skládky odpadů, a to nejčastěji na pozemcích v centru města a sídlištích, dále pak v okolí řadových garáží a ve větrolamech. Hlavním nešvarem roku 2022 bylo, stejně jako v předchozích letech, odkládání všech druhů odpadů na kontejnerových stáních pro tříděný odpad místo toho, aby občané tento odpad odvezli do sběrného dvora.

- Městská zeleň

Dlouhodobou problematikou zůstává nárůst automobilové dopravy a s tím spojený nedostatek parkovacích míst, který samozřejmě trápí nejenom město Svitavy. Některé plochy zeleně jsou parkujícími vozidly poškozovány a je zde znemožňována jejich údržba. Ve spolupráci s městskou policií je snaha tuto situaci řešit.

Zhoršujícím se problémem je změna klimatu a s tím související dlouhodobý deficit přirozené vláhy a vody v půdě. Rostliny jsou v suchém počasí stresované a díky zhoršené zdravotní kondici mohou být náchylnější k různým onemocněním či napadení škůdci. Postupně se mění zavedené postupy pro nakládání se srážkovými vodami a ty se namísto odvádění do kanalizace nechávají zasáknout v zeleni. Měním se klimatickým podmínkám se také přizpůsobuje výběr druhů stromů a volí se ty, které lépe odolávají suchu.

- příroda a krajina

Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na snížení znečištění a na aktivní opatření k její ochraně.

Počet živočišných a rostlinných druhů v různém stupni ohrožení je dosud vysoký. Tento stav se bude pravděpodobně měnit jen pomalu.

- stížnosti obyvatel

Rovněž i v roce 2022 byly řešeny na různých úrovních orgánů státní správy stížnosti, připomínky obyvatel na hluk, zápach a obtěžování prachem. Na různých úrovních proto, že každému orgánu státní správy je svěřena jiná kompetence – např. Krajské hygienické stanici (dále jen „KHS“) problematika týkající se obtěžování hlukem, České inspekci životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) provoz vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší apod. Stížnosti a připomínky obyvatel se týkaly především těch částí města, kde se dotýká průmyslová část města s obytnou zástavbou a problematiky hluku z dopravy.

Další připomínky obyvatel jsou většinou řešeny odborem životního prostředí MěÚ ve Svitavách nebo městskou policií. To se týká především porušování vyhlášek města, jako např. zakládání černých skládek, znečišťování ovzduší, venčení psů a jejich volný pohyb na veřejných prostranstvích, týrání zvířat atd.

7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ

- ovzduší

S ohledem na připravovaný obchvat města lze předpokládat zlepšení kvality ovzduší v oblastech zasažených znečištěním z automobilového provozu.

- voda

V souvislosti s rozšířením odběru pitné vody ze spodnoturonské zvodně lze očekávat stabilizaci dodávek pitné vody s minimálním obsahem dusičnanů.

Investice do další intenzifikace ČOV, realizovaná rekonstrukce kanalizačních řadů a s tím související omezení vypouštění odpadních vod do povrchových toků se projeví postupným zlepšováním kvality vod v řece Svitavě a ostatních tocích ve městě.

Dluh v nedostatečné obnově infrastruktury majetku vodovodů a kanalizací je bohužel příliš veliký. Postupná obnova tohoto majetku bude vyžadovat velké finanční prostředky a delší časové období.

Další pozornost bude věnována komplexní péči o rybník Rosnička, včetně realizace odbahnění, posílení přítoku povrchových vod a omezení vnosu živin a sedimentů.

Přípravy na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě a zbudování dalších suchých retenčních nádrží v rámci jednotlivých obcí i pozemkových úprav ve Svitavách a v Hradci nad Svitavou, včetně přístupu správců vodních toků a Státního pozemkového úřadu ČR, dávají předpoklad ke zvýšení ochrany obyvatel města a okolních obcí.

- odpady

Nejvýznamnějším krokem pro zlepšení v oblasti nakládání s odpady v budoucnosti je plánovaná rekonstrukce sběrného dvora, na kterou se podařilo získat dotaci. Pokračuje projekt individuálního sběru plastových odpadů prostřednictvím výpůjčky sběrných nádob o objemu 240 l přímo od rodinných domů. Probíhá evidence a čipování nádob na směsný komunální odpad, aby bylo možné naplnit cíle nové odpadové legislativy, konkrétně zákona o odpadech č. 541/2020 Sb., který vyšel ve Sbírce zákonů na sklonku roku 2020. Jedním z hlavních cílů odpadového hospodářství České republiky je razantní omezení skládkování směsného komunálního odpadu, výrazný nárůst recyklace a mírný nárůst kapacit ZEVO (zařízení pro energetické využití odpadů). Prostřednictvím navyšujících se poplatků za ukládání směsného komunálního odpadu na skládky a poklesem ukládaného množství v základní snížené sazbě se má tato problematika samoregulačním procesem vyřešit. Reálné praktické dopady nové legislativy však budeme moci vyhodnotit až po několika letech její působnosti.

- městská zeleň

Jednotlivé plochy veřejné zeleně budou i nadále udržovány dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do různých intenzitních tříd údržby. Toto zařazení vychází z dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Udržovací a rozvojová péče veřejné zeleně pak bude vycházet především z dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Oba tyto materiály budou průběžně aktualizovány.

- půda a krajina

Snižování podílu orné půdy na celkové ploše zemědělské půdy a její zalesňování či zatravnění povedou v dlouhodobé perspektivě ke snížení vlivu větrné a vodní eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.

- příroda

Pokračující snižování znečištění ovzduší a vod povedou k postupné regeneraci živé přírody. Podstatnější změny se však projeví se značnou časovou prodlevou.

PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
LIKO	LIKO SVITAVY, a. s.
MěÚ	Městský úřad
ORP	Obec s rozšířenou působností
OŽP	Odbor životního prostředí
SY	Svitavy
SVS	Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí